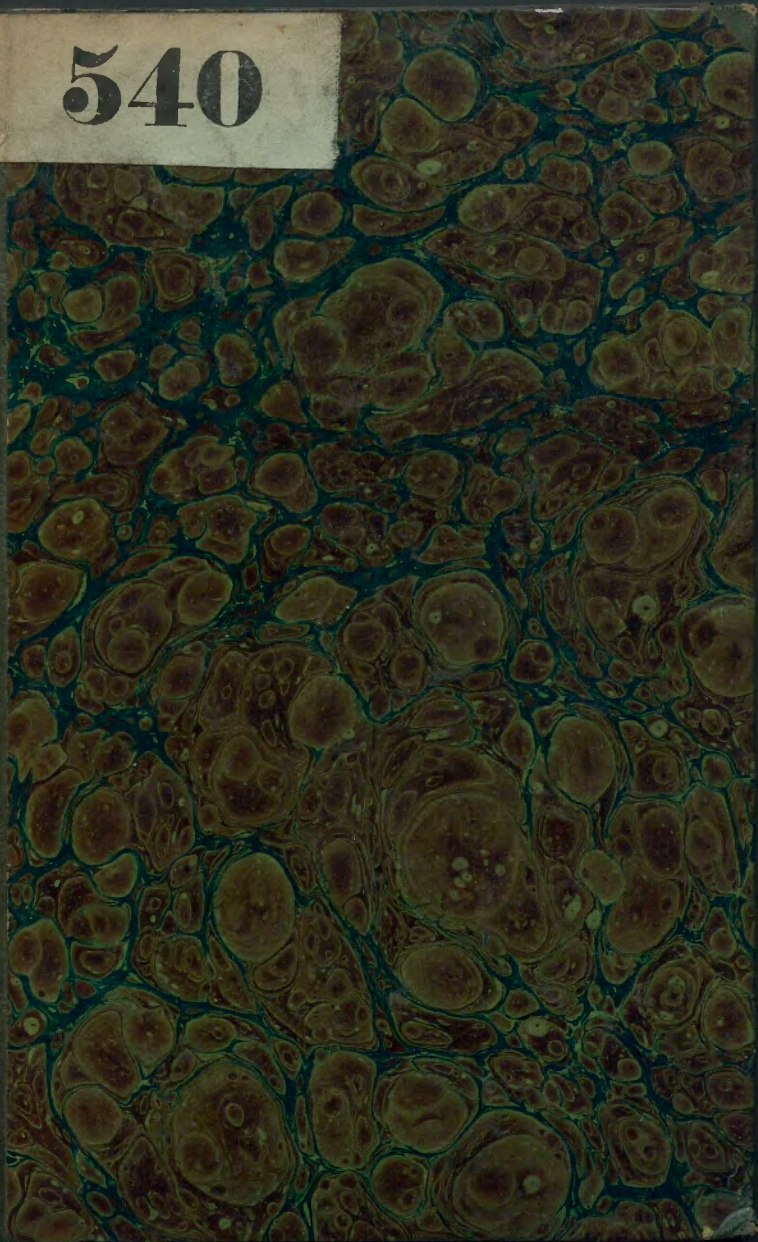

540

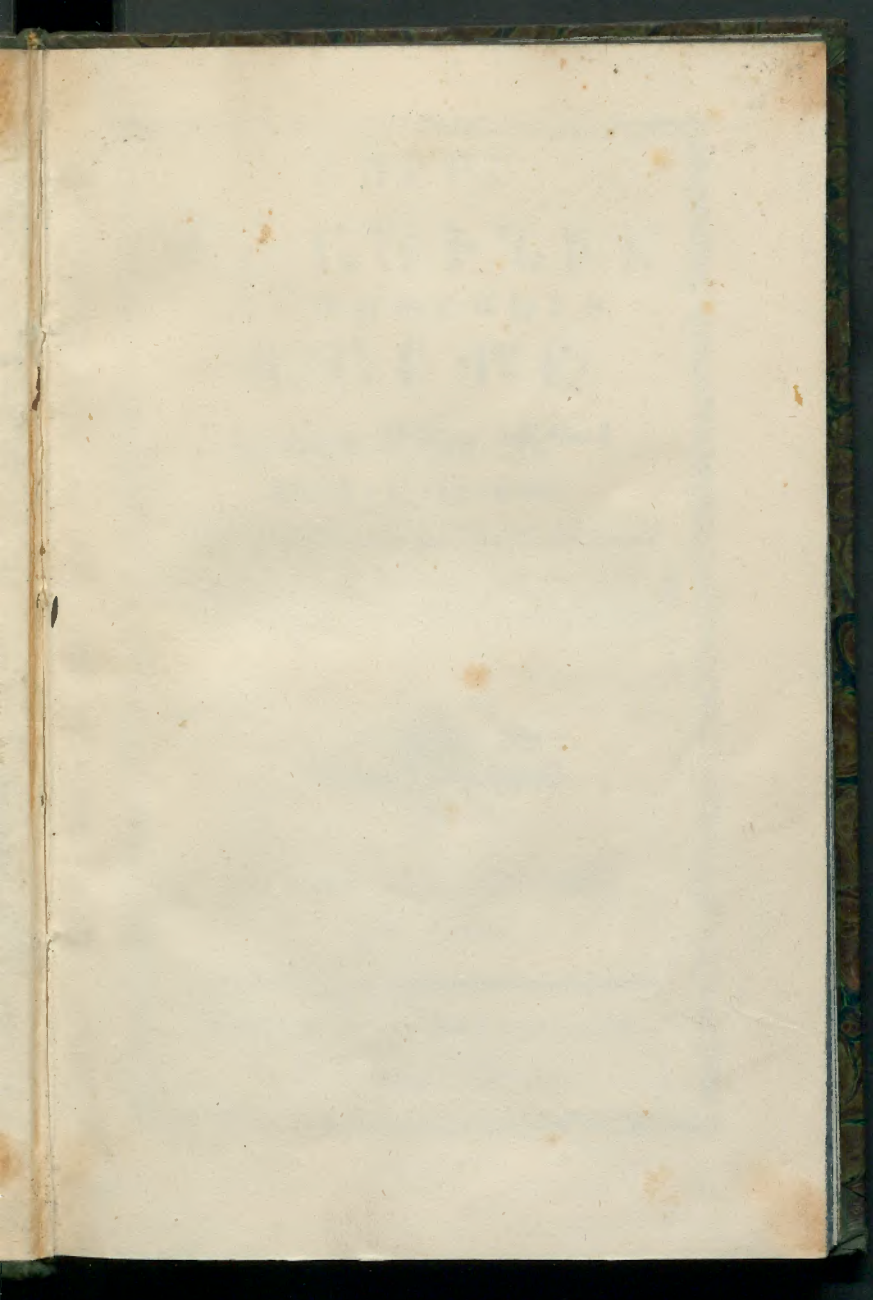

m. 540.

997

548

Ս Ո Ւ Ր Բ

ԸՆԴՈՒՆԻՆ

ՍԷՕՆԹԵՐԻ

ՎԵՐՔԸ

Լազրու թիւք տիւնտէ

Ս.Վ.Ը.Ե. տան,

Ու քէնտի խարճը իկ պատմա օրոնտու:

Ընդ լաւորէյէ վերեւանոր օրան ճանար իշն. վէ
կեւանդերէրէ աւոաթ Եօլա կեօրէրէ իշն:

ԹՐԵՍ ՀԷՐԻՆՏԷ

ՍԷՆ 1810.

Սխիթարեանդարն Պատմահանէսիտէ.

Սոադաշէրէն իշն իշն:

00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

00440 00440 00440

Ի Լ Ք Ք Ե Լ Ը Մ:

Լկեղեցի եվաւարընըն իչին-
տէ նէ քրտար պէօն, ախմաք,
Թէօլէքէլի պուլունսա պիր
քիմսէ, եկէր աղ չօք աքլը քէնտինէ
մալիք իսէ, վէ 'սք հաւադըմըզըն
պաշլը խորհուրդլարընը պիլիբսէ՝ հէք
հէլպէթ 'սք Ղ.Ճաժինի տէ Թանըր, վէ
օնա քէնտի հալինէ կէօրէ իպատէթ է-
տէր. նիճէ չօք տէֆա իշիտիրիզ փէք
պայաղը տտէմլէրին սողընտան պու մի-
սիլլի սէօզլէրի պիր Թէհլիքէտէ պու-
լունտուքլարընտա Սք Ղ.Ճաժին սէն պէնի
բուրլար, սէն պանա Էարպըճ էլլէ: Նէ հա-
ճէթ, հիչ տէկիլ իսէ երլտա չօք տէ-
ֆա պու ազիզ վալիտէնին եօրթուլարը
կէլտիղինտէ՝ անարատ ՅղուԹիու, 'սք
Ս'նրուհու, մաքուք Ղ.Նժայումու,

Քերկրայի Մ. Եւտովմու, հրաշարի Ս. Ե.
 րաիոնսումու, ինսան օլանըն Փեքրի աշը-
 լըր, վէ եիւրէյինտէ պիր մուհապպէթ
 փէյտահ օլուր պու վալիտէյի սեւմէկէ:
 Իմմա էկէր՝ նիճէ վաճիպ տիր, պիր ազ
 Փեքր քոյսն քրիստոնէ զեքր էթտի-
 կիմիզ եօրթուլարտա՝ օլ կիւնլէրին խոր-
 հուրդլարընր տիւշիւնիւրսէ, քէնտին-
 տէն ալիմլէր իլէ օնլարըն սեօհպէթինի
 փտէրսէ, քիւսէնին շարահանլարընա,
 գիւրքէ, աւետարանա քուլաք ասարտա,
 պու հրէշտակլարըն սուլթանընըն՝ ազ
 չօք վարքընա վուքուֆ օլուր, վէ օնա
 կեօրէ եիւրէյինտէ մուհապպէթ արթար:
 Ա է լաքին, պու ճիւմլէ իլէ՝ տահա
 էյիճէ աղնայամազ՝ նէ թիւրլիւ նազար
 իլէ պաքտը Մ. լըհ էֆէնտիմիզ՝ պու սեւ-
 կիւլիւ քըզընա, նէ թիւրլիւ առաքինու-
 թիւնլար իլէ օնոււն ճանընր տօնաթտը,
 շէօյլէ, քի թօփրաքտան հաուրլ օլան
 քըզճըղազ՝ քէնտի տէրէճէսինտէն իւս-
 տին օլուպ՝ կէօյլէրին, վէ եէրին սուլ-
 թանը օլտու: Պու էճիլտէն Փեքր էթ-
 տիմ պու ազիզ վալիտէմիզին վարքընը՝
 պու քիթապճըքտա մէօհթասէրի մէյ-
 տանա քօմաղա, ալէլ խուսուս պու վա-
 լի-

լիտէյն ջերմեռանդ՝ հէմ՝ որդեգիր օղան
 ճանկար իշին . զիրա օնուն վարքընը
 օքուտուքլարրնտա՝ ազտան չօք տույա
 պիլսինլէր՝ նէ լուծուֆլար , քերէմլէր
 էնտիլէր կէօյտէն օնուն իւզերինէ . եիւ
 րէյինտէ օղան մուհապպէթի Մ. լլահա՝
 նէ բուտպէտէ իտի . արդարլարա , վէ
 կիւնահաքէրլէրէ՝ նէ տէրէճէտէ մու
 հապպէթ կէօստէրտի . պաքիրէլիղն .
 խոնարհուծիու , համբերուծիու՝ նէ
 թարզ մէնէնտսիզ իտի : Պուկլարըն
 ճիւմլէսինի պու քիթապտա կէօրմէ ի
 լէ . պիր թաշտան եիւրէք տախի օլսա՝
 թէպրէնիր , հավէսլէնիր , վէ արգիւլէր
 պու վալիտէյի սէվմէկէ , օնա հըզմէթ
 էթմէյէ , օնուն մուհապպէթի իշին՝
 կիւնահաան քաչմաղա , վէ օնուն ա
 ռաքինուծիւնլարընը տախի իշլէթ
 մէկէ , քի օնուն նազարը ալթընտա օլա
 պիլսին , վէ էվլատը սայրըն : Իյ իմ
 տի , ազ չօք պիր մէյվէ չըքարան օլուր
 սա պիլիմ՝ պու ճիւզիւ զահմէթիմիզ
 տէն՝ պէն տէ պերապէր Մ. լլահ էֆէն
 տիմիզէ փառք վէրիրիմ , վէ նք վալի
 տէյէ շիւքիւրլէր սունարըմ , պանա
 քէնտի վարքընը եազմաղա ֆիքիր վեր
 տելի

տեւի իշին: Պիւ քիթապը մաղսու
 Տեր քիշինին աղնամասը իշին՝ պայազը:
 Թիւրք տիշինտէ եազտըմ, նիճէ Իս-
 տամպօլտա՝ հոգևոր սեօհպէթ օլու-
 նոսը, վէ քիշիսէլէրտէ վազ վէ-
 ըիւր:

Լ'ճածին մայր տեառն:

ՊԸՊ ՊԻՐԻՆԱՐԻ:

ՍԷ ԻՅ՝ ԸՏՈՃԻՆԻՆ ՍԵՆՈՒԼԵՆԻ:

ԸՆԿՈՒՆՆԱԾ ԸՆԿՈՒՆՆԱԾ

Փետրերի Խաճաճըն օրհ-
նուհունու ալտըքտան սօն-
րա՝ աչքք պիր եերտե ող-
բույա վարտը իսէ՝ տի-
շիւնտե պիր սէյիր կեօրտիւ . պիր մերտիվէն տիրի-
լի հաւատա , պիր ուժու կեօյտե , պիր ուժու եեր-
տե . մէքայրբար եներէր չըքարլար ըտը օնուն իւ-
ղերինտե . եօքարը պաշընտա տուրուպ Ըլլաճ է-
Ֆէնքիմիդ՝ տէտի Նակորա . Լա է՛ Տէք Ը՛՛ . . .
Ֆէ երկնչը . զէ գերկերտ՝ յորտ գորտ ննջեցե , իեզ
դաց զգտ . ե զտառիք յոմ : Լա եղեցե դառի յո
բէրե զառազ երկե . . . ե օրհնեցին ՚ի իեզ ամ
ազգս երկե՛ ե ՚ի զառառի յոմ ॥ Լանի , պէն Ք
սահառլալա . . . յօրտա . զերտ աչքա-գորտառն եերի
սոմա վերեճեյի . վէ սէնին Բօրտանլարն : ՍԷ
սէնին Բօրտանլարն՝ եերին յոմա յառաք օրանա . .
վէ Բօրտանլարն ինն հեց Ֆլէլ օրհնե . օրանա :
A 4

Պու հոգևոր մերտիվէնէ՝ մեկնիչէր մանա վեր-
տիքէրքնտէ՝ տեղէր . պու մերտիվէն՝ Յնուն մար-
դեղու թիւնունու կէօստերիք . Յն Յակորտան տօ-
ղաճաղ ըտը , եանի՝ Յակորուն սինսիւսինտէն : Եւ
իմտի , նիճէ մերտիվէն՝ այաք այսպ կէօյտէն եւ-
րէտէք իտի , պղւնա քէզալէք տէ՝ Յակորուն եվատ-
լարընտան՝ պիր պիր արտըսըրա էնիպ տօղաճաղ ըտը
Յր Լճաժին , վէ օնտուն Յն միաժին . վէ պու եվ-
լատըն սէպէպինէ՝ իշտէ պիւթիւն միլէթէր օրհ-
նել օլտուլար : Իմտի Յր կոյսուն սինսիւսի՝ Յակոր
նահապետտէն պաշատը . չա կէլտի Ղաւիթ մար-
դարէյէտէք : Ղաւիթին սօյունտուն տօղտու . Եւ-
թան , վէ Սողոմոն իմաստուն . Եւթանըն թօրուն-
լարընտան տօղտու Յովակիմ , սր կոյսուն փէտէ-
րի . վէ Սողոմոնուն թօրունլարընտան՝ Յր Լճնա ,
օնուն վալիտէսի : Իշտէ պու իքի թէմիզ ճան Եւ-
լահտան իւկիւթլէնտի , աթու օլմաղա էօյէ պիր
եվլատա , քի նիճէ օ մերտիվէն՝ կէօյիւ՝ եւրէ
նաքլաշտըրմլշ ընոր , պու եվլատ տա , Եւլահճ՝ ին-
տանա գալուշտուրտու Յնուն վալիտէսի օլմաղ
իլէ : Յովակիմ վէ Լճնա՝ օ փաթին հալինէ կէօ-
րէ՝ իհտիպարը քիչի զուտէ իտիլէր . Եւլահա տին-
տար , օրէնքին թէմպիհլէրինի թութտուքտան
օծնրա՝ տուվայա , ծոմա , վէ տղորմութիւնա հա-
վէսի իտիլէր . քէնտի իրատլարընը իւշ հիսսէ ե-
տիպ , պիր հիսսէսինի՝ տաճարա վէ քահանալա-
րա վերիլէր իտի . պիրինի՝ Փուքարէլէրէ տա-
ղալըրլար ըտը . վէ իւշիւնճիւ հիսսէյիլէ՝ քէնտիլէ-
րինի իտարէ էտէրլէր իտի : Եւթիւրմի սէնէ օլմուշ-
տու տիւնեայա կիրէրի , պիր եվլատա մալէք օլ-
մայըպ՝ զիյատէ փէրուշտնլօք իշինտէ քալմըշլա-
րտը , ալէլ խուսուք Լճնա՝ զերա օլ վաքիթլէ-
րին

Պատ 2. ՄԷ ԼՃաճինին սխտիւնի: 9

րին սայկըսընա կէօրե՝ չօճուղու օլմայտն քարը՝ իւրեղիւնք չէքտիքտէն սօնրա՝ նալեթլէնմիշ կիպի սայրլըր ըտը ճօմահաթ արասընտա: Պու սէպէպ տէն, Լճնա՝ կէճէ վէ կիւնտիւղ ահիգար իտիւպ՝ կէօլ եաշարը տէօբէր իտի. քուրպանլար սունար ըտը Լլահա, քի քէնտինէ պիր էվաթ վէրսին. օ էվլատը տա՝ Լլահա փէշկէշ վէրմէյէ նիլէթլէր վէ ուխտլար քօտու: Պուլնա մէնէնտ տէ՝ Յովա կիմ՝ խայըր ամէլէր իտէր իտի Լլահըն օրհնու թիւնուլու էնտիրմէկէ էվինին իւղէրինէ, քի սին սիլէսի մէյվէսիզ քալմասըն:

ՊԸՊ ԻՒԲԻՆՆՆՆ:

ՄԷ ԼՃաճինին անապա յղալիւնն:

Պու միսիրի առաքինութիւնլարտան օսան մօյըպ՝ Յովակիմ վէ Լճնա, իլլա տաշտ զիյատէ քէնտիլէրինի վէ եիւրէքլէրինի՝ Լլահա պիւսպիւթիւն թէսլիմ էթմէտէ իքէն, պիր հրեշ տակ կէօրիւնիւպ Լճնայա՝ միւճտէ վէրտի, վէ պիւտիրտի նիճէ տուվասը քապուլ օլտու կէօյլէրտէ, վէ Լլահ էփէնտիմիղ՝ քէնտիսինէ պիր քըզ վէրէճէք իտի, իսմի Սարիամ քօնմայը, վէ պու էվլատ՝ կէօյիւն վէ եէրին սէվինճի օլաճալ ըտը: Պու խայըրը հապէրի՝ այրըճա Յովակիմ տէ կէօթիւր տիւ Լլահըն մէլայըղը: Հէր քիշի պընայապիլեր՝ պու իքի ճանլարըն սէվինճինի. պու միսիրի խայըրը հապէրէ՝ եիւրէքլէրինտէքի օլան սէվինճ, վէ եիւլէրինտէքի օլան Ֆէրահըք՝ մէյտանա չըքար տը հրեշտակըն վէրտիյի միւճտէյի՝ այրըճա իքիւ սիւ:

սինեաւ : Իմտի երգիւ քցու ետրէ տիւշուպ՝ սեճ-
տէ քըտըտը Լ՛լաճա, վէ պիւկերճէ ալքըշար
տուալէր սունուպ՝ նկէթլէրինի, վէ ուխտարընը
եէնիլէտիլէր՝ պու էվլատը Լ՛լաճըն տաճարընա
փէշկէշ էթմէկէ՝ փէք քիւչիւք եաշընտա : Ի՛յ իմ-
տի՝ չօք զաքիթ կէշմէյիպ՝ Լ՛նա, համիլէ օլտու
՝ Խեկտեմբերին սէրիգինտէ : Ի՛շտէ պու կիւն՝ եկե-
ղեցի պէշիւք զիննէթ իլէ՝ կնտարիլ էտէր անա-
րատ : Յղութն եօրթուսունու . եանի՝ օ կիւնտէ ա-
նա րահմինէ տիւշտիւ եք կոյս՝ սկզբնական կիւնա-
հըն հէօքմիւ ալթընտա ժւնայարսք : Պու խորհուր-
դու աղնամա իչին՝ պիւլէլիլիզ : Լ՛դամ՝ եասաք
օլան մէյվէտէն եէմէյիլէ՝ Լ՛լաճտան քէնտինէ
փէշկէշ օլան ճիւմլէ լուծուֆլարը քայպ էթ-
տի, ալէլ խուսուս անմեղութիւնու . պունուն իլէ՝
հէմ էօլիւմտէն էզատ իտի, հէմ Լ՛լաճըն տիգա-
ընալսյըք իտի : Իմտի հէմ ճան իլէ, հէմ թէն
իլէ՝ չըպլսք վէ սէֆիլ քալտը . թէն իլէ, զիրա
էօլիւմիլ օլտու . ճան իլէ, անմեղութիւնու քայպ
էտիպ՝ Լ՛լաճըն տիւշմէնի օլտու : Ի՛յ իմտի՝ քիմ-
քի Լ՛դամ էվլատը ըսա՝ անա րահմինէ տիւշ-
տիլիւնտէ՝ պու կիւնահ լէքէսի իւզէրինտէ պու-
լունմալը . վէ պաշկա եօլ իլէ պու լէքէտէն քիմ-
սէ գուրթուլմազ՝ ֆաքաթ Յնուն արդիւնքլարը ի-
լէ, քի վէրիլըր պիզէ եք մկրտութիւնտա : Ի՛յ
իմտի տէտիկիմիզտէ՝ եք կոյս Լ՛ճաճիկն՝ անարատ,
լէքէսիզ, եք Լ՛նանըն րահմինէ տիւշտիւ՝ պունու
աղնարըզ, քի եք կոյսա՝ երլանըն, զէհիրլէ նէֆէ-
սի տօքունամտը . հիչ պիր թաքիքէ պիլէ օլ-
մատը, քի Լ՛լաճըն կէօզիւնէ սայրը ինսանլար կի-
պի՝ չիրքին կէօրիւնսիւն . եա ալէսէվիլէ պօզիւն-
լուքտան խէլաս, էպէտիլտէն սյրլըմըշ, սէշիլմիշ,
իւ

Պատ 2 . ՍԷ Լ՛Ծաթինին յղուլին : 11

իւկիւթէնմիշ . հէր վաքիթ լուծֆ իլէ , շնորհք
իլէ տօլու . նիչին քի՛ Լ՛լահըն պիր թանէ էվատընս
ընակարան օլաճաղ ըտը . էվատ իլէ վալիտէնին
պէյնինտէ ույկուսլուք վաճիպ իտի : Զողին սրուն
տաճարընտա՛ կքսիքիք՝ լէքէ՛ պուլունմասս կէ-
րէք իտի : Լ՛նճամընտա , շիւնքի պու քարը երւա-
նըն պաշընը էգէճէք իտի՝ Փարզ իտի , քի օ երլսն
օնտան քաշըն , վէ պիր թիւրլիւ եանընա եսք-
լաշմասըն :

○ ————— ○

ՊԵՊ ԻԻԶԻԻՆ ՆՂԻԻ

ՍԷ Լ՛սյսուն Ընոնդու :

ՍԷ Լ՛ննա տօրուզ այ լաճմինտէ պէսլէիպ սը
կոյսու , նէ թիւրլիւ հավէս իլէ պէքլէր ի-
տի վաքտի տօլուպ՝ տիւննայա կէլսին պիր թանէ-
ճիք , վէ անդրանիկ քըզլ . քէնտինտէ օլսն քըսը-
լըք իրէզիլլիյի քալտըրսըն , վէ տիւննայը շազըզ
իլէ տօլտուրսուն : Լ՛յ իմտի՝ Սեպտեմբերին աէ-
քիզինճի կիւն՝ Լ՛ազարեթ շէհրինտէ տիւննայա
կէլտի , էն շնորհքլու , էն կիւզէլ , վէ սրլարըն
սրու Սարիամ : Նիճէ կէօրտիք ճօքարըտա Զո-
վակիմ , վէ Լ՛ննա , իքիսի տէ փատիշաճ սինսիլէ
սինտէն , վէ քահանայապետ սինսիլէսինտէն օլ-
մաղ իլէ Լ՛աթան՝ ծը կոյս Սարիամ՝ հէմ թա-
գաւորական , հէմ քահանայապետական սինսիլէ-
սինտէն տօղտու . նիճէ պու կիւնիւն շարականընտա
օրուրուզ . Որ զիսսոուն Լ՛բրահմոն նահապէտին
Տէր ըստ հոգւոյ . շահանայական եւ լազաւորական
հաւաքանացն Ռաշիալ յոսցէր այսօր ՚է յԼ՛ննայէ :
Պէքը

Յիւրք ետելիմ՝ պու իբի աղիզ ճանարըն, եան
նի Յովակիմին, վէ Լ'ննանըն. բուճաբարլընա ալ-
տըբարընտա, կէօզէրի իլէ կէօրտիւքլերինտէ՝ պիք-
թանէճիք բըզարընա օլան մուհապպէթէնի, վէ
սէվինճինի: Կէրչէք տիւնեա ալթմանաթընտա
փայելի տէյիլ իտիլէր՝ լաքին քիշիզատէ, էն պէջր
իւք սինսիլէտէն իտիլէր. ինսանլար պէյնինտէ փէք
իճթիշամիլ տերէճէտէ տէկիլ իտիլէր, լաքին Լ'ը-
լահըն հուզուրունա՝ կիւնասըզ կէզմէ իլէն,
հէմ նազարը ալթընտա ըարլար, հէմ պէջլէ էվ-
լատա աթմ օլմաղա թայըն օլմուշար ըտը: Ելիլիր-
մի եըլտան պերի արդուլէտիքլերի մէյվէյի՝ պու
կիւն կէօրիւպ, պու կիւն լէզէթինի ալլապ՝ հրեշ-
տակլար ըլա պիրիքտէ սէվէրլէր իտի, սէվինիւ-
լէր իտի, վէ Բլահա պինլէրճէ շնօրհակալութիւն
լար սունարալըտը: Օգրա պիլիլէր իտի, քի
պու էվլատ իշին օլ բըտար կիւզէլ գովասանի-
լար, կիւզէլ թէմսիլէր հազըմիշ ըտը Ծճաշունչ
տա: Սարգարէլէրին՝ քիմի Լ'հարոնուն գաւազա-
նընա պէյնզէթմիշ իտի. Կաւաղան Լ'հարանի, ոք
ճապլէցաւ. քիմի՝ պիր կիւլէլ մէօհլուրիւ փունա-
րա. Լ'դէլ-իւնէալ. պիր կիւզէլ ալթըն սարայա:
Պալտա սակէլէն. ճէննէթին քափուսունա. Վաւան
էրինչ. սապահ եըլտըզընա. Լ'սաղ աւաւապէան.
Ֆէթ օլմաղ քալէյէ. Բըրուրալ գաւթէան. Ի-
մաստութի թահտընա. Լ'նա քիմապուլէ: Լ'ս
իմտի՝ պէջլէ էվլատա մալիք օլտուբարընտա Յո-
վակիմ վէ Լ'ննա՝ քիմ օլապիլիլ իտի պուն-
լարտան, զիյատէ թալէհի տիւնեա իւզէրիտէ:
Պիզ տէ սէվինէլիմ՝ օնլար ըլա պերապեր, զիրա
պէջլէ վալիւեմիզ կէլտի տիւնեայա. վէ օնլար
կիպի թալէհի օլապիլէրիզ՝ եկեր պու սուլթանըն
նաղարընտա օլապիլիլսէք:

Եւա.

էկեր պիր եվլատ վերիրսէ՝ սիւտտէն քէստիքտէն
սոնրա՝ Լլահըն հըզմէթինէ վերսինլեր օ եվլատը :
Սամուէլ մարգարէնին անասը Լննա տախի՝ Սի-
րովտա տապանակըն էօյիւնտէ պէօյլէ պիր ուխտ
էթտի, վէ Սամուէլի տօղուրտու. սիւտտէն քէս-
տի իսէ՝ կէօթիւրտիւ Հեղի քահանայապետէ թէս-
լիմ էթտի եվլատընը, քի հըզմէթ էթսին Լլա-
հա. պունա քէզալիք տէ՝ Նովակիմ վէ Լննա՝
իւչ եաշընտա իքէն քըզլարը՝ տաճարա սունտու-
լար. Լլահըն հըզմէթինէ վերտիլէր : Սաղսում
քըզճըղազ՝ քահանայապետին էօյիւնէ վարտըյը-
սա՝ Լլահըն վէքիլի՝ օնուն եիւկիւնտէքի շնորհքա
մայրլ օլուպ, վէ եաշընտան զիյատէ աքլընա ֆի-
րասէթինէ մաթ քալըպ՝ պիր փահասըզ հաղնէթէ
մալիք օլմուչ կիպի ամանէթ թարիֆինտէ գապուլ
էթտի Սարիամճըղը, վէ տաճարտաքի կոյսլարըն
սըրասընա կիւվէրճին կիպի սալըվէրտի : Պու կոյս-
լար՝ տիւնեա սալթանաթլարընտան կերի տուրուպ,
վէ թէհլիքէլէրտէն էմին՝ ջերմեռանդ ամէլէրէ,
վէ տաճարըն հըզմէթինէ թայըն օլուպ, տա-
ճարըն իրատընտան պէսլէնիլէր իտի : Եւ իմտի
պու թէմիզ գըզլարըն սիւրիւսիւնէ գարըջպ նը
կոյս Սարիամ՝ սէվինճ իլէ պաշլատը հրեշտակա-
րա, վէ ինսանլարա հիլպէթլի պիր թէսվիր օլմաղա :
Քիմ նաթլ էսէպիլիր, եաշընը ալտըքճա՝ նիճէ
շնորհքլար չօղալըր ըար իւզերինտէ : Պու քրտար
աղնատապիլիլիզ, քի տաճարըն իշլինտէ օլան-
լար՝ տերին պիր աիւշիւնճէյէ վարըրլարտը, վէ
պիրի պիրինէ տերլէր իտի, նէ օլաճաք պու քըզ՝
եաշը քիւճճիւք՝ աքլը, ֆերասէթի, քեամիլիլի
իհտիւտլարտա պուլունմաղ. էվլինի, վալիտէսի-
նի, փէտէրինի, հըսըմլարընը ֆիքրինէվէթիրմէյիպ՝
քայ-

Քայրը պիր շէյ արդիւլէմէյօր՝ օքումաստան, տու-
վատան, տաճարըն պայաղը հըղմէթէրինի կէօր-
մէտէն մատէ : Էլ իշէրինէ հալէսլի, տաճարըն
թաքըմլարընը եայքամայա թայըն, ապա պօշ
տուրմաղ, աղ սէյլէր. վէ իհտիզասընա կէօրէ
սէյլէր. խոնարհութիւնունա քարէր եօք, քիմքի
պիր տէֆա կէօրիւրսէ պու մաղսումու՝ տուրուշու
իլէ, վարքը իլէ, օնուն եիւրէյինի քէնտինէ չէքէր :
Իպատէթինէ օքըլ էրմէղ, տէկիլ եերտէ տօղմա
ինսան, եա՝ կէօյլէրտէն էնմէ պիր մէլայըք կէօ-
րիւնիւր կէօզիւմիւզէ :

ՊԵՊ ՊԵՇԻՆԻՆ

Ե՛րբ իոյսուն ունիք է՛րբեք Կաճարդա :

Ինսանլար պէյնինտէ՝ պու քըտար նաղը, իպ-
րէթի, վէ շնորհքու կէօրիւնիւրսէ իտի
տաճարտա իքէն ծք կոյս՝ Լլահըն կէօզիւնտէ նէ
թաթը, վէ նէ լէզէթի պէօյիւր իւտիւ. զանն ի-
տէրսին, քի պիր թաղէ, վէ կիւզէլ ֆիտան կի-
պի՝ դրախտըն իչինտէ տիքիլիշ՝ հէր տէմ՝ թա-
ղէ եափրաղը, չիչէյի, վէ մէյվէսի իւզէրինտէ. կէօ-
լէրին հընշտակլարը կէլիպ՝ սաքին օլուրլար ըտը
իւզէրինտէ. վէ կէօյլիւ ֆիքիւրլէր եուվա եափրպ
ֆիտանլարընտա՝ լութուվլար սաչըլըր ըտը էթ-
րաֆընտան. շէյլէ քի ինանըմայաճաք շէյ տէ-
կիլ պաղի ծք պապալարըն սէօհպէթի, եանի՝ հընշ-
տակլար թայըն օլմուշլար ըտը՝ տաճարտա ծք կոյս
իլէ սէօհպէթ էթմէյէ, վէ պաղը պաղը կէօյլիւ
թաամլար կէթիքիւրլէր իտի :

Իսկի

ԻՅ Պատ 5. Ե՛ Լճաճիկն ունի էրէնք :

Իշտի վէ նամտար սը պապաւորն թարիխնէ
կէօրէ, պէօյլէ թերպիլէօյուր իքէն սը կոյս տա-
ճարտա՝ փէտէրի : Յովակիմի, վէ վալիտէսի Լճնայր
քայլ էթտի, վէ իքիօրնիստէ՝ նէ հաստալըղընը
կէօրտիւ, նէ էօլիւմիւնիւ. նէ քըտար երւէյինի
Լլաճա՝ վէրմիշ իտի՝ տաճարն հըղմէթինի էթ-
տիյինտէ, քի տէօնտիւրիւպ կէօղէրինի՝ էվինէ
պաքմատը. վէ աթալարընա տախի երւէյինի
պաղաւմայրս՝ գիւսպիւթիւն Լլաճըն կամքընա
պաղալըպ քէնտի կամքընը՝ եէրինտէն քըմըլտան-
մատը. իմտի պիւթիւն պիւթիւն քահանայապե-
տին զապտընտա քալտը : ()ն պիր եաշընա կիրտի
իսէ՝ նիճէ պիր աղաճ քէօթլէնտիքճէ մէյվէյի հէմ՝
թաթլը, հէմ կիւղէլ վէրիր, երւէյինէ Լլաճըն
մուհապպէթի էնիպ՝ ֆիքրէնտէ պաշլատը՝ պու կիւ-
նէտէք իշիտիլմէտիք եէնի պիր պիւսայա թէմէլ ք-
մաղա : Ա էօյլէ պիր Ֆիքիր, քի Փաքաթ ճէն-
նէթտէն էնէ պիլիր իտի՝ պիր քըղըն երւէյինէ :
Լլանի՝ չիւքի ճան իլէ, երւէք իլէ թէմիզ իտի,
թէն իլէ տախի, փաք՝ լէքէսիզ կոյս քալըն՝ չա
էօլիւմիւնէտէք : Իմտի՝ եաշընըն հէօթմիւնէ կէօ-
րէ, վէ իշէրտէն Լլաճըն շնորհքունուն եօլ կէօթ-
տէրմէսի իլէ՝ կոյսլուղունու Լլաճ էֆէնտիմիլէ
փէշկէշ էյլէտի, վէ թաճուպտա քալընաճաք, ար-
գու, մուհապպէթ իլէ՝ ուխտունու էթտի :

Տիւննաւ եարատըլմասընտան պէրի՝ նէ տիւն-
կատէ՝ պէօյլէ պիր շէյ կէօրիւմիւշ իւտիւ, նէ
ճէննէթտէ՝ պէօյլէ թէմիզ պիր կէօթէրճին սէսի,
վէ քոււրու սէտաոր էշիտիլմիշ իտիւ պիր քըղ-
ճըղազ ուխտ էթտին, սէօղ վէրսին Լլաճա՝ պիւ-
թիւն էօմիւնիւ՝ թէմիզ՝ լէքէսիզ՝ պաքիրէ կէշէր-
մէկէ : Իշտէ պու կիւն եէնի պիր պայրաք տէր-
տը .

Պատգ 5. ՄԷ Լ՛Տաճիկին ուսուց ելեւի: 17

Կիր. եկնի պիր գըլալուզ, պիր սերասկեր թայըն
 օլտու հիսապսըզ քըզլարըն սիւրիւսինէ, օնլար
 քի պու կոյսուն իղլերինի կէօզէտերէք, պալաղը-
 նաւ եազըլարաք, հիքմէթլի իպրէթլեր կէօստեր-
 ալլեր, վէ հալէ կէօստերիյօրլար պու կիւնէտէք:
 Խօսրիփէ հաճաթ տէյիլ օնլարըն վալըքընը պու
 քիթապճըքտա եազմաք. եէթիշիր տէմէք, քի
 տօրտ պին ելըն պէյնինտէ՝ յը կոյստան էվվէլ
 պու թարզ իպրէթ կէօրիւլմէմիշ իտի. յը կոյս-
 տան սօնրա՝ պին սէքիլ եիւզ օն ելըտան պերի՝ եկե-
 ղեյինին էվլաւլարընաւ հէր եէրտէ, վէ հէր միւ-
 լէթտէ, վէ հէր չաղտա՝ կոյսլար պուլունտուլար.
 վէ պու վիսհասըզ հաղնէյի քալպ էթմէմէք իչին՝
 անապատլարտա՝ վանքլարտա՝ էվէրտէ ճղնուլթի
 էթտիլեր. պունտան սօնրա տա լաղըմ՝ օլտու-
 ղունտա՝ աթէշէ՝ իսկէննէլերէ տայանտըլար, վէ
 մարտիրոս օլտուլար: Ղօղունու պիր թարաֆա
 պըրաքըլ՝ եէթիշիր իշարէթ էթմէք, վէ ֆիքիրէ
 կէթիրմէք շօրիսիմէ կոյսուն վարըքընը:

○ ————— ○

ՊԵՊ ԵԼԹԻՆՆԸ:

ՄԷ Լ՛Տաճիկին պատի օլմարը:

Օն իւշ եաշընա կիրտի իսէ սը կոյս՝ սայրը
 քըզլարըն առէթինէ կէօրէ՝ տաճարըն
 քահանաւարը մինապիպ կէօրտիւլեր պսալ էթմէյէ
 օնու քէնտինէ մէնէնք պիր առէմ իլէ: Սատտէ-
 նին շէթինյիղի պունտա իտի. չիւնքի էվվէլինտէն
 հիւ պիր քըզ պէցլէ պիր եօլ թուլմամըշ
 ղալը, քահանաւարըն տըլընը քանտըրմաք փէք
 Բ Կիւճ

կիւճ պիտի մասնահատ ըլտը: Պու ծիւղէ իլէ ԵՔ
կոյս Ելլահա թէսլիմ՝ օլարաք՝ ֆիքրինի քահա-
նալարա աշտը, եիւրէյինին հալէսլէրինի, վէ ոււ-
տունու պէյան էթտի, շէյլէ քի՝ օնլար պէյլէ
պիտի եէնի վէ իշիտիլմէտիք աէօհպէթէ մամ քա-
լլա՝ տէրին պիտի մտածութիւնա կիրտիլէր, վէ
մէշվէրէթէ պաշլատըլար պու իշի եօլունա քօ-
մաղա:

Պիր՝ քի տաճարտա քըզ օլարաք՝ ատէթ տէ-
կիլ իտի քալմաք տիւնեայա կիրէճէք վաքտի կէլ-
տիքտէն սօնրա. իքինճի՝ քէնտի սինսիլէսինտէն
օլմալըյըտը, քի մէրաս տըշարը չլ. քմասըն, իւ շիւն-
ծիւ՝ չալըշըլարըտը էօյլէ պիր էրքէք պուլմաղա,
քի քապիլ օլսա տա՝ օ՝ տախի տաճարըն հըզմէ-
թինտէ քալսըն, քի նը կոյս տաճարտան կիթմէ-
սին: Պիր թիւրիւ եօլ պուլմալըլա՝ տուվսյա
տուրտուլար, քի Ելլահ էթէնտիմիզ պէյան էթ-
սին քէնտիլէրինէ՝ քիմի հաղըլլամըշ ըտը. վէ
հաթտէ պէյան օլտու Լըրուսաղէմտէ անքին՝
Ղաւիթ մարգարէնին սոյունտան՝ Բեթղէհէմի
Յովսէփ, զէնահէթի տիւրկէր. վէ նը կոյսա
տախի պէյան օլտու, քի քօրքմասըն Յովսէփ ի-
լէ պսակ օլտուն: Իմտի՝ Յովսէփի պուլլա՝ ծիւմ-
լէնին շահատէթիլինէ կէօրէ՝ տօղրու վէ սալիհ
ատէմ՝ զէնէթիլ արարողութիւնլար իլէ տաճար-
տա պսակ էթտիլէր՝ օն իւշ եաշլնտա՝ վէ իւշ
սլըք իքէն: Լէրէք քահանալար, վէ կէրէք
Լըրուսաղէմտէ նը կօյսու թանըյանլար, վէ աւտընը
իշիտէնլէր մութլու վէրիլէր իտի Յովսէփի՝
պէյլէ պիր հաղնէյէ մալիք օլտուղու իշին. նէ-
թիճէ պսակտան սօնրա՝ իքիսի տէ քահանայս-
պետին օրհնութիւնունու վէ քահանալարըն տու-
վա.

Պատ. Ն. Բ. Լճաշինի պատմ. օճառք: 19

Վատընք ալըպ՝ սեվինճ իլէ չըքաղար Երուսա-
ղէմտէն, վէ կրթախէր Դաղարեթէ, վէ սաքին
օլուպ (Յովակիմին էվինտէ)՝ կէչինիրլէր խաի նը կոյ-
սա տիւշէն մէրաս իլէ՝ կէրէք փէտէրինտէն, վէ
կէրէք վալիտէսի նը Լննատան: Հայր (Յովսէփին
իւզէրինէ)՝ նը աւետարանտա պու քըտար շահա-
տէթլիք վար՝ եանի * Բանդէ արդար էր Լ. պու
Լլաճտան իւկիւթէնմիշ, վէ Հոփին նըուն շա-
հատէթլիղի իլէ տօղրու, վէ սալէճ տտէմ՝ նը պա-
պալտըն սէօզիննէ կէօրէ՝ նը կոյսու կէօրտիւղին-
տէ տաճարտա՝ օլ քըտար եիւրէյի Լլաճ մու-
հապպէթի իլէ տօլտու, քի քէնտիսի տէ կոյս
քալմաղա ուստ էթտի: Խմտի՝ քէնտի քէնտիլէ-
րինէ հընշտակ կիպի՝ սեվինճ, վէ հօշնութլուք ի-
լէ՝ կիւնշէրինի կէչիրիլէր խաի:

ግሪግ ቴኒስ ስፕሪንግ

በፍ ሊኖረኝኝ ይከብሩኝ ሊከብሩኝ ፡

ու թալէհի եվտէ՝ թէմէլ քօնտու Յնուն
մարդեղութիւնունա : Եդամըն կիւնահըն-
տան՝ Ելլահ էֆէնտիմիլէ պեցիւք պիր իթահթ-
միլլիք վէ իրազէլէթիք կէօստէրիլմիշ իտի . պու-
նու նէ ինսան, նէ հրեշտակ քալտըռապիլիր իտի .
իմտի ֆարզ իտի, քի Ելլահամէնէնտ պիր քիշի
արայա կիրսին, վէ ինսանը՝ Ելլահ իլէ պարըշտըր-
ւըն, իմտի ֆարզ օլտու, քի Յմիածին թէն ալ-
պըն պիր պաքիրէ քըզտան՝ պու իշին սէլամէթինէ
միլլնորդ օլտուն : Ե՛յ իմտի, Ելլահ էֆէնտիմիլին
մէքհամէթինտէն թայըն օլան վաքիթ . կէլիպ՝ սու-

20 Պատ 7. Ե ԲՆճԻՆԻՆ ԼԵԳՈՒՈՒՅ՝

պահ էրբէն Սարիամ կոյս՝ քիւճիւծիք օտասըն-
տա թաթը մտածութիւնարա տալմըշ ըտը , իշտե
Պարրիէլ հրեշտակ իրսալ օլունտու կէօյտէն՝
միւճտե կէօթիւրմէկէ , վէ կէլիպ հիճապը իբրամ
իլէ սէլամ վէրիպ՝ տէտի Սորիամն * Ուր-
լէր Բէրիւթալտ՝ Տը ընդ ղեղ ॥ : Սէ պու օլտու
պլթընճը նշտա , եանի՝ Լղիսաթեթ համիլէ օլ-
տուքտան սօնրա՝ Պու միսիլի սէլամա թաաճիւպ
էտիպ՝ հիչ պիր ճէվապ վէրէմլիպ՝ քէնտի եիւրէլի-
նին խոնարհուիլու իւզերինէ տիւշիւնիւր իբէն՝ թէք-
րար տէտի հրեշտակ * Քէ երկնլը Սորիամ , ղէ գրե-
շտըն յԼ՝ : * Լա ահա յգաթըր՝ Ե ծնցէն որդի .
Ե իղէպէն զտնան նարա չԼ՝ : Պու սէօհպէթ
ճէվապ վէրտի սք կոյս * ղէրտ ղնիցէ ինչ պր ,
սանպէ զայր ոչ գրեթէ ॥ : Ենճէ օլտ ղնիլ՝ ղն-
էրէն Լաւընամ : Տէտի հրեշտակ * Լոգին Ե Ե-
նպէ ի ղեղ , Ե զօրութիւն Բարբէլոյն հոգան ղ-
ցէ ի ղԼ Խ . սանպէ Ե որ ծնանլոյն Ե ի ղեղ՝ Ե Ե
Ե Ուրէ Լ՝ իղէպէ ॥ : Պու քըտար սէօհպէթ
իլէ պիլտիրտի հրեշտակ նիճէ Լասպի մարգարէ
սէօյլէմիշ իտի * Լհա իսյս յգաթըր՝ Ե ծնցէ ॥ . Նի-
ճէ Լաւ՝ շէյթանըն սէօղիւնէ քուլաք ասըպ՝
տիւննայա էօղիւմ կէթիրմիշ իտի , պէօյլէճէ տէ
պու կոյս՝ հրեշտակըն սէօղիւնիւ քապուլ էթտի-
կլմտէ՝ պիւթիւն տիւննայա էօմիւր վէրէճէլիտի :
Նիճէ պու մատտէյէ ինսան ամէլի քարըշմայըպ՝
Ֆազաթ Լոգին սք քէնտի քուվէթի իլէ՝ սք կոյս-
ուն քանընտան պիր թէմիղ թէն եափըպ , վէ պիր
թէմիղ ճան եարատըպ՝ օ թէնէ գալուշտուրաճաղ
ըտը , վէ չձուն ալահանի անճը՝ պիր օլաճաղ
ըտը , իմտի պաքիրէլիլի պիր թիւրլիւ քէտերլէն-
մէտիրտէն սօնրո՝ տահա ալէ , տահա ալիւմ քա-

լա-

լաճաղ ըտը. նիճե պու եվլատ հեմ Լեւաճըն եվ-
լատը, հեմ քենտի եվլատը օլաճաղ ըտը. էնճա-
մընտա, քենտի ազգականը Լոդիսաբեթի եօրիճեկ
կէ թիրտի, իհտիյար իքէն համիլէ քալմըշ ըտը-
չիճիքի Լեւաճըն եանընտա՝ քապիլսիղ պիր շէյ եօք
տուր : Պու կէօյլիւ սեօհպէթլէրէ մայրը օլուպ
սքէ կոյս՝ տէտի * ահա-ասիկ իմ աղախին Տն, Էղե-
ցի ինչ ըսաւանի չում ॥ Ճէվապ՝ քի կէօյլէրի սեվինճ
իլէ տօլտուրտու. վէ տիւնեայա սեւամէթլիք կէ-
թիրտի. օ թաքիքէտէ Յո միածին՝ անա րահմի-
նէ էնտի, վէ սքէ կոյս համիլէ քալտը. Յո ինտան
օլտու, վէ կոյս Սարիամ վալիտէ օլտու Յոա. Լոգին
սքա եէնի պիր տաճար եափըլտը, վէ եերէ, վէ
կէօյէ պու սո Էթան թայրն օլտու : () Թա-
քիքէտէ՝ հրեշտակար սէճտէ գըլտըլար ինտան օ-
լան Յոա : Լիմպոստա օլան ճանկարա միւճտէ-
ճիլէր կիթտի. էնճամընտա՝ նէ քըտար նահա-
պետլէր, մարգարէլէր սեօյլէմիշլէր իտի, եազմըշ-
լար ըտը Սեսիա իչին, ճիւմլէսի թէքմիլ օլտու :

ՊԵՊ ՍԷՐԻՕՅՆՆԻ

Սքէ Էոյսան Էղեաբէլէ վեաբէլէ իլլեմէն :

Յուն մարդեղութի խորհուրդու թէքմիլ օլ-
տուղունտա՝ հէր քիշե աղնացա պիլէր՝ նէ եիւ-
ճէ փայէյէ երտի սքէ կոյս, վէ նէ թիւրլիւ լութուֆ-
լար էնտի իւղէրինէ. պու ճիւմլէ իլէ՝ քենտինէ
ֆարղ օլան ամեղէրտէն հիչ կէրի քալմայըպ՝ ա-
քըլտան իւստիւն խոնարհութի իլէ՝ հազըրլանտը
եօլճու օլուպ՝ զիարէթէ կիթմէկէ հըսըմը Լոդէճ

22 Պատ 8. և Բ Խոյսուն Լոգիսարեմի Լիւթիւնի,
 ասարեթե, չիւնքի հրեշտակտան հապեր ալմը
 ըտը՝ նիճէ Լոգիսարեթ իհտիարըղընտա համլէ
 քալմը ըտը: Պիր պեջիւք սեվինճ առւյժուշ ու
 տու սք կոյս՝ պու միւճտէյի իշտտիյիստէ, իմտի՝
 կերէք սեվինճինի պիլտիրմէք իչին Լոգիսարեթե,
 կերէք իհտիարըղընտա օնա հըղմէթ վէ հարտըմ՝
 եթմէք իչին. վէ իչէրիսինտէն Լլահըն տիրւ
 թիւսինիւ տույուպ՝ Լոգիսարեթին րահմիտէ
 օլան չօճուղու, եանի՝ Յովհանէս միրտիչի ըս
 կըզընական կիւնահտան գուրթարմաք իչին՝ թէկ
 վարի եօլա հազարլանըպ՝ եվէթլէյերէք տաղ վէ
 թահնէ եօլարլանտան կիթտի Օպարիանըն եվիւ
 նէ: Քիմ թաաճուպ եթմէզ՝ սք կոյսուն մու
 հապպեթինէ, վէ խոնարհութիւնա: Հիչ պիր
 զահմէթ կեօզիւնէ կեօզիւքմտի, նէ եօլուն ու
 զաքըղը, նէ չէթինլիզի, նէ թէհէրէսի: () պիր
 թարաֆտան՝ հէնիզ Յուն վալիտէսի օլտուղուն
 տան՝ տահա զիտտէ խոնարհութի շնորհքու էնմիշ
 թի իւզէրինէ:

Լոյիմտի՝ եթիշիպ մահալինէ՝ սէլամ վերտի Լո
 գիսարեթե: Հաչան սք կոյսուն սէլամընը ալտըյ
 ըսա Լոգիսարեթ՝ վէ պիրիպիրլէրինէ գավուշտու
 լար ըսա՝ րահմիտէքի չօճուք՝ օլ քարանլըք հա
 փիզտէ՝ այտընլըք կեօրիւպ՝ վէ եարատըճըսընը,
 վէ օնուն վալիտէսինի թանըյըպ՝ առէթտէն տը
 շարը թէփրէնիպ՝ սեվինճ իլէ սէճտէ քըլտը Յնա,
 վէ օ թաքիքտէ սկզընական կիւնահտան եզատ
 օլտու: Յովհանէս միրտիչէ օ թաքիքտէ վերիլէն
 շնորհք՝ վալիտէսինին իւզէրինէ եայըլըպ՝ վէ Հո
 զին սք ուլա տօլուպ՝ Յուն՝ կոյս Սարիամըն րահ
 միտէ օլտուղունու թանըյըպ՝ քէնտինէ մալիք օլ
 մայարաք՝ եիւքսէք սէս իլէ չաղըրտը: * օրհնէալ

Պատ 8. Եւ խոստան ի պիտաբէլէ ի իւրեան : 23

Եւ որոնք ի խանայն, եւ օրհնեալ եւ պարուոյն որովայնի
առ. ॥ : Պու նէ խոնարհըք տրը՝ սէն պէնիմ քուր-
թարըճըմըն վալիտեսի իբէն, պանա զիարեթե
կէլմիշսին : Պու մարգարէական սեօսպէթլերի ի-
շիթտիկինտէ սը կոյս՝ Յնուն, մուհապպէթինտէն
ալէֆլէնիպ եհլուէյի պիւթիւն փառքը Լլաշա վէր-
մէ իշին՝ սեօյլէտի. օլ կիւզէլ՝ վէ հրեշտակային
երգի * Ս՝ Եծապոսպէ աշն ի՛ շՏԷ ॥ շուքրանէլիյէ
Լլաշա. վէ պիր գովասանք, քի սեօղլերինտէն
զիստէ՝ խորհուրդ վար հեր պիր լուղէթինտէ,
վէ աշիքեար կէօստերիր՝ նէ քի սեօղ վէրմիշ իտի
Լլաշա՝ մարգարէլերէ՝ ճիւմլէսինի թէքմիլ էթտի
Յնուն մարդեղութիւնտա :

Օթուրտու սը կոյս՝ իւշ սյա. եագըն ի զիսա-
թնթին. էվլինտէ. օնու սէվլինտիրտի, վէ վարքը իլէ՝
օնու թերպիյէ էթտի, վէ տէօնտիւ քէնտի էվլինէ :
Լլաշա մալիւմ տէյիլ, սը կոյս՝ Յովհաննէս մկրտիչ
տօղմազտան էվլէլ մի՝ եօղաս տօղտուքտան օնորա
մը տէօնտիւ Նաղարեթէ : Տաշա մինապիպ կէօ-
րիւնիւր՝ տօղտուղունու կէօրմէսի, չիւնքի քըլա-
վուղ օլաճաղ ըտը էվլատընա :

ՊԵՊ ՏՕՓՈՒՐՈՒՆՆՈՒ :

Էայր Յովհաննէս ֆէֆէսէլէրի :

Սը կոյս էվլինէ կէլիպ՝ հայր՝ Նովսէֆին սյագտաշ-
լողընտա զիատէ սէվլինճ իլէ օթուրուր իբէն՝
հայր Յովսէֆին կէօղլերինէ կէօրիւնտիւ օնուն
համիլէլիղի : Էիշ պիր շէյտէն հապերի եօղ ու-
տու, չիւնքի նէ հրեշտակ կէօրիւնիւպ՝ հապեր
վէր-

24 Պատ 9. Հայր Յովնէի ֆէսթիւէն
 վերմիշ իտի , նէ սք կոյս պիր սըր աշմը ըտը : Իսկ
 տի պիրմէյերէք նէտէն նէ օլտուղունու , պաշա-
 տը տէրին ֆիքթրուէրէ վարմաղա : Տիւշիւնիւրտիւ ,
 աքբլ ֆիքթր եօրարտը , պիր թիւրթիւ եօլ պուլա-
 մազտը , չիւնթի եիւրէյինին շահառէթլիյի գէրրէ
 քըտար պիր էյրիւիք գօնտուրմաղ ըտը օնուն եիւ-
 րէյինէ : Եւ իմտի՝ հէմ օրէնքտէն տըշարը իշ
 թութմամագ իչին , հէմ ինսանլար եանընտա ի-
 րէգիւ եթմէմէք իչին՝ նիյէթ գօտու ուսուլ իլէ
 պըրաքբլ սավուշմաղա սայրը պիր մէմէքէթէ :
 Աք կոյս ֆարքընա վարտը , վէ պիւտի սալէհ ա-
 տէմին եիւրէյինտէ օլան շիւպհէլէրի , տալկաբարը
 վէ րահաթսըղըղը , պու ծիւմէ իլէ՝ սուս տուր-
 տու , պիր շէյ պիւտիւրմէտի , պիւսպիւթիւն պու-
 մատտէյի Նա պըրաքտը : Եւ շահ տիւշիւնմէք՝
 նէ քըտար ֆէրթի տիր՝ ինսան տիւշիւնմէլէրին-
 տէն : Հաջան հայր Յովնէի հազըղանտըյրսա
 պըրագըպ սավուշմաղա՝ իշտէ պիր հրեշտակ սէյ-
 րինտէ կէօրիւնտիւ օնա , վէ Եւսհըն թէրաֆըն-
 տան հմր եթտի տուրմաղա , մարդեղութի խոր-
 հուրդունու պիւտիրտի . Հոգին սքտուն՝ սք կոյ-
 տուն համիլէ գալտըղընը աղնաթտը . վէ տօղաճագ
 չօճուղուն իսմի՝ Նա օլաճաղընը սէօյլէտիո իմտի
 քէնտինէ տիւշեր իտի քայըրըպ՝ կէօգէթմէք ,
 հէմ չօճուղու , հէմ վալիտէսինի :

Պու խայըրը միւճտէյէ՝ հայր Յովնէիին իւ-
 դէրինտէ օլան գարանլըք , վէ փուս տէֆ օլտու , վէ
 էօյլէ պիր այտընլըք , վէ իլիմանլըք փէյտահ օլ-
 տու եիւրէյինտէ , քի օնտան սօնրա պաշատը տա-
 հա ղէյատէ գայրէթ իլէ կէօգէթմէկէ , վէ գայրը-
 մաղա սք կոյսուն՝ քէնտինին գատընը՝ վէ սուլթա-
 նը կիպի :

ՊԵՊ ՕՆՈՒՆՃՈՒ՜

Յոսիան և Դանիելը :

Եւ իւն պէ կիւն՝ սը կոյսուն համիլէլիք վաքտի՝
ատէթ իւղոէ տօլմատա ըտը, պիրտէ պաքսաւ-
սըն, քի Հռովմա փատիշահը՝ (Օգոստոս կայսեր-
տէն)՝ քեսկին պիր ֆերման չըքտը Եահոուտիտա-
նա . հմր օլունտու հէր շէհէրլէրէ վէ քեյլիւքլէ-
րէ , չըքրպ հէրքես տօղտուղու եէրէ կիթմէյէ ,
վէ օլ մէմլէքէթին թէֆտէրինէ իսմինի եաղտըր-
մաղա : Իմաի ֆարղ օլտու հայր Յոլմէփիէ՝ Ինթ-
ղէհէմէ կիթմէք . վաքիթ՝ քըշ էյամը իտի . եօլ-
լար ֆէնա , գայալըք , թաշլըք , չամուր , սը կոյսուն
վաքտը եաղլաշմըշ ըտը , իմաի պիլմէղ իտի՝ նէ
եափսըն հայր Յոլմէփ . եալընըղ պըրազմաղա-
գըյմազ ըտը , քիմէ թէսլիմ էթսին պիլմէղ իտի ,
պէրապէր կէօթիւրմէք խոհեմութի տէկիլ իտի :
Պու պէօյիւք տէրտտէն , սը կոյս՝ հայր Յոլմէփի
պուրթարտը , նիչին քի՝ պու եմիրի՝ Լլահ թա-
րաֆընտան պիլէրէք՝ հայր Յոլմէփիէ սէօղ վէր-
տի պէրապէր կիթմէղէ . իմաի Յնա թէսլիմ օլուպ՝
եօլա չըգմաղա հաղըղանտըր : Վօրգուլարըն-
տան չըք քօլայ սէլամէթ եէթիշտիլէր Ինթղէ-
հէմէ . լաքին նիճէ ալէսէվիյէ սըլարը նեղութի
իչինտէ պէսլէր Լլահ էֆէնտիմիզ՝ պու աղիզ
ճանլար տա պիր պէօյիւք սըքլէթ իչինտէ պուլուն-
տուլար : Օիրա կայսերին ֆերմանընա իթաէթ
էթմէք իչին՝ հէր քիշի էթրաֆտան քօշմուշ
ուտու Ինթղէհէմէ , շէսլէ քի՝ մէմլէքէթին ի-
չին .

չինտէ գալապալքտան՝ պիր սըղընաճագ եկը պու-
լանայրպ զավալը հայր Յովսէփ՝ էօթէ պերի
տիւղիւպ՝ ումուտունու գաթ ի թտի իսէ, շէհեր-
տէն տըշարը պիր հայվան աղըլը պուլուպ՝ ներէ-
տէ քի քէսկին սօվաքլարտա, վէ ֆըրիքնալը
հավալարտա՝ եա հայվանլար, եա՝ եօլճուլար, վէ
գարիպլէր սըղընըլար ըտը, պու սէֆիլ քարիպ-
հանէյէ քօնագ օլտուլար տիւնեա իւզէրինտէ էն
պէջիւք ճանլար: Եջլ զահմէթինտէն եօրկունլուք
վար ըտը իքիսինտէ տէ. ֆագըրճա թաամ էտիպ
թամլը ույքույա վարմըշ ըտը հայր Յովսէփ, վէ
սը կոյս՝ ֆիքը իլէ եիւրէք իլէ ճէննէթ մուհապ-
պէթինէ տալըպ՝ տուվա էտէր իքէն՝ Յո մանուկ
տիւնեայա կէլտի, հիշ պիր թիւրլիւ աղըլ վէ
զահմէթ վէրմէյէրէք վալիտէսինէ. վէ թամլը
աղլամասը իլէ՝ զանն իտէրսին, քի սը կոյսու
մտածու թիւնտան օյանտըրտը: () սահէթ թէմիզ
պէզէրէ սարըպ՝ ցունտագ էթտի, վէ պիր ալ օթ
թօփլայըպ՝ հայվանլարըն եէմիլինէ պէշէք թագ-
լիթի տիւզէլտիպ՝ եաթըրտը պիր թանէ էվատըրն:
Վէ հայր Յովսէփ իլէ պերապէր սէվինճի կէօզ
եաշի իլէ՝ սէճտէ քըլտըլար կէջիւն վէ եերին եա-
րատըրճըրնա, վէ քէնտի էվատլարընա. վէ օթա-
քիքէտէ հրեշտակլար՝ չօպանլարա հապէր վէ
միւճտէ վէրիպ՝ կէջիլիւ սէտա իլէ օգուտուլար
փաա. Ի քարթունս երգինի:

Սէքիզ կիւն կէչտիքտէն սօնրա՝ պաղը սը պա-
պալարըն սէօգիւնէ կէօրէ, հայր Յովսէփ՝ քէնտի
թլիատել էթտի չօճուլու, վէ իսմինի Յո գօտու:
Տահա պու ահօրտա օթուրուր իքէն, կիւն տօղու
թարաֆընտան՝ իւշ փատիշահլար հէտիյէլէրի ի-
լէ կէլտիլէր Յոա, վէ վալիտէսինէ փէշկէշէր

Պատ 10. Յնան. ք. Ծանախոս 27
սունտուլար, վէ Յնուն օրհնութիւնունու ալլապ
տէ օնտիւլէր մէմլէքէթլէրինէ :

ՊԵՊ ՕՆ ՊԻՐԻՆՆԻՆ

ՍԷ իյսսան՝ Յնոս պոռնարտ ինօնէրմէն :

Եթ թալէհի մէմլէքէթ սայլմաղ Եահու-
տիստան թօփրաղը : Սահապըմըղ վէ դուր-
թարըմըղ Յն՝ Կալիխատէ Կազարէթ շէհ-
րինտէ՝ անա րահմինէ էնտի . նր կոյս Լոլիսաբնէ
թէ կիթտի իսէ՝ Յուգանըն տաղարընտան կէջ-
տիղինտէ՝ օ եերլէրէ փայէ վէրտի . Ինթղէհէմուն
տօղտուղունտա՝ օրանըն շանընր արթըրտը . պու
կիւն տէ իլք տէֆա Լոռուաղէմ տաճարընա կիր-
տի իսէ վալիտէսի իլէ՝ պու կիւնիւն խօրհուրդու-
նու թէքմիլ էլլէտիղինտէ՝ ալէմէ պէյան օլտու
Սեսիեանըն տիւնեայա կէլմէսի : ()րէնք ատէթինէ
կէօրէ պիր երքէք էվլատ տիւնեայա կէլտիլինտէ՝
վալիտէսի չօծուղունու քուճաղընա պըպ՝ քահա-
նայասպետէ կէօրիւնմէլի իտի քըք կիւն տէյինճէ .
ղէնկին իսէ՝ պիր քուղու , ֆաւգարէ իսէ՝ պիր չեֆտ
իւ կէօվէրճին , եւ քումրու կէօթիւրմէլի իտի :
Պիր քի՝ իլք էրքէք էվլատը՝ Լըրահա սունմաղ ի-
չին : Իքինճիսի՝ լօղուսալըգտան մաքրել օլմաք ի-
չին : Սք կոյս՝ պու իքի թէմպիհի տէ պօրճու
տէկիլ իտի , նիչին՝ Յնա ֆարղ տէկիլ իտի տա-
ճարա կիթմէք . վէ վալիտէսի կոյս գալարտօղ Յնու
տօղուրտուղունտա՝ մաքրել օլմաղա մէօթմաճըրդ
եօղ ուտու : Պու ճիւմէ իլէ , չիւնքի էվլատը
թլփատել օլմայը անճընա արտը՝ պէյլէ տէ նր
կոյս՝

Փատիշահ տողմուշ տիւնեայա . վէ երտորոյ իլէ
 փատիշահարը տալէթ էլէմիշ քէնտինէ զհարէ-
 թէ կէլմէկէ, վէ սէճտէ քլմաղա : Հերովդէս
 փատիշահ՝ պունու իշիթտիյինտէ՝ ալթ իւսթ ոլուպ՝
 թէմպիճ էթմիշ իտի օ միւսաֆիր փատիշահարա,
 կիտին, կէօրիւն, վէ պսնա տա հապէր վէրին,
 քի պէն տէ սէճտէյէ կիտէյիմ պու նէնի տողմն
 շահա : Լյմնա իւշ փատիշահար՝ հրեշտակըն էմ-
 րինէ կէօրէ Լյրուսաղնմէ պիր տախի ուղրամայրպ՝
 գայրը եօլտան կիթմիշէր իտի մէմէքէթէրինէ .
 իմտի Հերովդէս էօրքէյէ չըքըպ՝ վէ գօրգուսուն-
 տան փատիշահըղըմը քայպ էտէրիմ տէյու՝ էմը
 էթտի իբի եաշնտան աշաղը չօճուղարը գըրմա-
 զա, քի իՅն տա զայ ոլուն : Իմտի հրեշտակ կէօ-
 րիւնիւպ Յովսէփի՝ տէտի . քալք, ալ չօճուղու,
 վէ վալիտէսինի՝ գաշ Սըսըրա . զիրա Հերովդէս
 արայօր չօճուղու զայ իթմէկէ . վէ էյէն Սըսըր-
 տա՝ պէն սանա հապէր վէրինճէյէտէք : Հայր
 Յովսէփ պունու իշիտինճէ՝ չապուճագ պիր աղ-
 ուֆագ թէֆէք շէյ թօփլայրպ՝ չըքտը եօլա, վէ
 գաշտը Սըսըրա : Քիմ նաքլ էտէ պիլիր նէթիւր-
 չիւ սըքլէթ, սըքընտը չէքտիլէր պու եօլտա՝ չա
 Սըսըրա եէթիշինճէյէտէք : Լյօլար զահմէթի,
 քըշ վագտի, տաղսի, չէօլու, զահրէսիղ, գարիպ,
 քըլալուղարը ծօգ : Կէրշի իՅուն սէլամէթի ի-
 չին՝ հիշ պիր զահմէթ կէօրիւնմէղ իտի կէօղէրի-
 նէ . վէ հրեշտակարըն պագտաշըղը էքսիք տէ-
 կիլ իտի, վէ Լլահըն նաղարը իւստլէրինտէ իտի՝
 լաքին փահարը հազնէլէրինի գայպ էթմէյէլիմ
 տէյի՝ պիր եափրագ քըլմտանսա՝ եիւրէքլէրի գօր-
 գուտան թիթիքէր իտի :

Իշխանութիւն Սրբապատ չաւ Լեւոնդէս Եօլիւն
 ճէյէտէք. Թէքրար հրեշտակըն Էմրի իլէ՝ տէօն
 տիւլէր մէմէքէթէրինէ, վէ սաղմն օլտուլար
 'Լազարէթտէ: Պիր պէօյիւք եօրթու կէշտիյինտէ
 կիտէրէր իտի Լըռուօղլմէ, վէ տաճարտա իւ
 պտտէթէրինի Էտէրէր իտի: Պիր տէֆա Հն օն
 իրի հաշընտա իքէն կիթտիլէրսէ՝ գայր Էթտիլէր
 Հնու, վէ զանն Էտիպ՝ պէլքի հարմարը իլէ իլէ-
 րի կիթտի տէյու՝ իւշ կիւն կէօղ Եաշը իլէ արայրպ՝
 Էնճամընտա կէրի տէօնիւպ՝ տաճարտա պուլտու-
 լար, օթուրմուշ իլիմտարըր իլէ, վէ իհտիարըր
 իլէ միւճէտէլէ իտիյօր ալիմճէ: Ան կոյս կէօր-
 տիւ իսէ Հնու՝ Թաթլըճա շէքեայէթ Էտիպ, Նէ
 Էլիւին օղուլ Էտիպ. Էլիւիլին վէ պէն Թէհու Թէհու
 Նէի արապը: Հն տա ճէվապ վէրտի, Նիշին պոս
 Գըրար արապընը պէն՝ պիմ Գիլիպիլը, Է
 Փարզ արը պոնա՝ Թէտէրիլին Էլիւիլ օլադ: Պու
 Թարզ սէօհպէթէրինի Հնուն՝ վալիտէսի Եիւ-
 րէյինտէ սաղլար ըտը, վէ կիւնտէն կիւնէ կիլի սը-
 լար քէնտինէ պէյան օլուր ուտու: Հն տա կէրէք
 վալիտէսինէ, կէրէք հայր Յովսէփէ՝ միւնիւս օլուր
 ուտու չա քարոզութի կիւնլէրի կէլինճէյէտէք:
 Հնուն պու գըտար խոնարհութիւնտան աղնայա-
 պիլիլիլը՝ վալիտէսինին աղիլլիլին. Նիլին քի, Նէ
 գըտոր Թիլիլի կիրմէզսէ պիր Եարատըճը՝ պիր
 ինսանա միւնիւս օլուր. պունա քէզալիք տէ՝
 պունտան պէօյիւք պիր տէօլլէթ օլամաղ՝ պիր ին-
 սան հարատըճըրնա պուլուրտուն:

ՊԸՊ Օ՛ն ԻԻՉԻԻ ՆՆՂԻԻ:

ՍԷ Հայր Յովսէփին հօգիտի:

Սբ կոյսուն Բանտումսա՝ Յնուն ծնունդունտո՝
 նէ թիւրջիւ երկրէյնտէ սէվնծի վարդաբը-
 տա, վէ նէ տերէճէտէ: առաքինութիւնլար իշէ-
 տիյիտէ՝ օնլարտան հիշ եքսիք տէկիլ իտի՝ կերէք
 երկրէյնին րահաթըղը, կերէք առաքինութիւն-
 լարը, եաւընըգ եվճիյէզինտէ օթուրուայ՝ քիմսէ-
 տէն թանըմայրայ՝ քէնտի եվնիին հըզմէթէրինէ
 թայրն, 'էվատընըն՝ վէ հայր Յովսէփին այագ-
 տաչըղընտա կիւնէրինի կէջիրտիյինտէ: Օխրա
 նէ ագըա կիրէր, նէ ֆիքր փէ զապտ օլունուր՝
 նիճէ պու իւշ ծանլար մուհապպէթ իլէ, թաթ-
 ըըղդ իլէ, վէ հօշնութլուգ իլէ՝ պիր եվտէ սագիւն
 օլուրլար ըտը: Հայր Յովսէփ քէնտի զէնսհէ-
 թինտէն հօշնութ, նէ քի դազանըրտա՝ եվնիէ կի-
 թիրիպ, չիւնքի Յն իչին, վէ վալիտէսի իչին
 Խօրուըր ուտու, հէր ամէլինէ՝ կէօյտէ պիր պսակ
 դազանըր ըտը. սբ կոյս երկրէյի իլէ՝ զահմէթլէրի
 իլէ՝ հէր տայրն՝ Յնուն րահաթըղընը հօշնութ-
 լուգունու արամայըլան՝ առաքինութիւնլարընը եւ
 երգքէք ըիւթաթտէ կէօստէրի իտի: Յնտա՝ ի-
 քիսինէ միւսիւս օլմայըլան՝ իքիսինի տէ թէսէլտ
 էթմէյ իլէն՝ եվէրի՝ եվ սայըմաղ ըտը, եա՝ ճէն-
 նէթ: Սոյլէ պիր ուշկունլուք, վէ երկրէք րահաթ-
 ըղը վար ըտը արալարընտա, քի նէ պէօյիք եվ-
 լէրտէ պուլունուր, նէ փատիշահ սարալլարընտա:
 Եմա եկէր տըշարտան կէօրինէնէ պագարտան
 պիր

պիր տուրկեր եվի Փաբըրհանե՝ նէ կեօտերիշէ
 դար, նէ սալթանաթը. պու ծիւմէ իւն՝ հեմ Մէ-
 լահըն կեօգիւնտէ, հեմ նը ճանլարըն պէյնինտէ՝
 պունտան պէօյիւք վէ սալթանաթը եվ նէ կել-
 միշ, նէ կելեծէք: Հայը վագիթ պիրլքտէ կե-
 չինտիքտէն սօնրա՝ նը կոյս հայր Յովսէփի գայպ
 էթաի: Եյիճէ պիլէմէյիզ, զիրա մալիմ՝ տէյիլ
 տիր, նէ վագըթ եօլտիւ հայր Յովսէփ. պու
 գըտար սահէհ պիրիւրիզ, քի Յն քարոզ վերմէյե
 պաշլատըրթա՝ հայր Յովսէփ եօլմիւշիտիւ: Հէր
 նէ իսէ՝ պու տահի սահիհ տիր, քի պու տօղրու,
 վէ սալէհ ատէմ՝ օ գըտար զահմէթ չէքիպ՝
 եօրուլտուգտան սօնրա Յնուն վէ վալիտէսինին
 ուզուրունա, իքիսինին գուճաղընտա, իքիսինտէն
 թէսէլտ սլարագ սօն սահէթլէրինտէ, ճանրնը
 թէպիմ էթաի: Մէ թալէհի եօլիւմ հայր Յով-
 սէփին եօլիւմիւ: Պիր թարափընտա՝ Մծածին
 ոննընըն թէրինի սիլէյօր, օ պիր թարափընտա՝
 Յն ումուտ՝ մուհապպէթ ամէլէրինի եիւրէյինէ
 թէսիր էթտիրիյօր:

Քիմ պիլմէզ, քի նը կոյս եիւրէյինտէ պէօյ-
 իւք պիր աճը տույտու՝ հայր Յովսէփի գայպ էթ-
 տիրինտէ. չիւքի օլ գըտար սատըգանէլը իլէ՝
 գայըրտը, կեօգէթաի քէնտինի էմմա պու ծիւմէ
 իլէ՝ Մլահըն կամբընա՝ կամբընը ուլտուրուպ՝
 Յնուն հըզմէթլէրինի տահա զիատէ մուհապպէթ
 իլէ կեօրիւրտիւ:

ՊԵՊ ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆՆԻՒՆ:

Յոսի Բարդուղիմ պաշտօնաւ:

Օթուղ եաշնատագ Յոսի Բարդուղիմ պաշտօնաւ: Սարգս պաշտօնաւ: Տագ օլտու իսէ՝ վախտեմինէ պիւտրտի կեօյլիւ փետերին կամբընը. վէ իղին ալըպ՝ իւք իշի պու օլտու. կիթտի Յորդանան չայըն գըլըլարընա՝ ներէտէ, քի Յովհաննէս մկրտիչ վազ վերի իտի, կիւնաճքերէրի ապաշխարութիւն տալէթ իտեր իտի, վէ մկրտել էտեր իտի, Յոսի տալի կիւնաճքերէր սըրասընա կէշիպ՝ մկրտել օլտու Յովհաննէստէն. վէ գըրգ կիւն չէօլէ չէքիլիպ՝ չէյթ թանըն փորձութիւնլարընը եէնիպ՝ մէյտանէ չըգտը, աշակերտէր փէյտաճ էթտի, վաղըր իլէ՝ քարոզու իլէ՝ միւճիւզաթլարը իլէ՝ կիւնաճքերէրի արքայութի եօլունա տալէթ էթտի:

Պու արալըգտա կանա Պալիւեատա տիւկիւն օլտու. Լճաճին, վէ Յոսի աշակերտէրի իլէ տալէթ օլմուշար ըտը: Տալէթին՝ փէք ճիւմպիւսլիւ վադտինտէ՝ շարապ էքսիլտի իսէ, Լճաճինին պիւ իշարէթի իլէ՝ Յոսի սույու շարապա թէպտիլ էթտի. միւճիւզաթ պէյան օլտու, վէ աշակերտէրի պու իլք միւճիւզաթը կէօրիւպ՝ ինանտըլար Յոսի: Պունա քէզալիք չօգ տէֆա քը Լճաճին պուլունտու Յոսի եանընտա, նասիճէթէրինի տիյնէր իտի, ալլաճանի սէօլէրինտէն թէսէլլա օլուրուտու, վէ գապիլինէ կէօրէ էվլատընը գայըրըրտը: Օլտիկ վադտինտէ՝ պէրապէր պուլունտու Յոսի

ուրա Լորուսաղէմտէ . վէ պիր տէֆա օլտուղու է .
վէ կիրէմէյիս գալապալըգտան՝ Նիճէ աւետարան
Թարիֆ էտեր , հապեր վերտիլեր (Յոս , վալիտէն
վէ հըրմլարըն տըշարտա սէնի կէօրմէք իստէյօր-
լար :

Պուռտան զիատէ նք աւետարանտա Լճաճինին
իւղերինէ սէօհպէթ օլմազ՝ (Յոռն շարշարանք
կիւնլերինտէք : Պուռու Թահգիք պիլերիղ , քի
նք կոյս էվատընըն հապերլերինի ալտըղընտա , Նի-
ճէ կիւնահքերլերի Թէօպէյէ կէթիրիյօր , դպիր-
լերին վէ վարիսեցիլէրին մաղըուլուղուռնու էնտի-
րիյօր , քէօրլերին կէօղիւնիւ աշըյօր , էօլիւլէ-
րի տիրիլտիյօր , հօշնու թլուգ տույուպ՝ սէվինիրտի ,
վէ պու սէվինճլէրէ գարշըլըգ տա՝ եիւրէյինտէ գա-
պէֆէթիլք փէյտահ օլուրտու՝ էվատընըն չէքէ-
ճէք իսկէնճէլէրի Ֆիքրինէ տիւշտիւքճէ : Օլրա
պէյան իտի քէնտինէ՝ քահանայապետլերին մա-
րազը վէ դըսգանչըղը , չէօյէ քի՝ էն պէօյիւք ա-
մէլլերինէ վէ միւճիւզաթլարընա՝ պէհանէլէր պու-
լուպ՝ փաղիթ պէքլերլէր իտի էօլտիւրթմէկէ : Պուռ-
տան մատէ , (Յոռն սէօհպէթլերինտէն աղնար ըտը
վագտինին եսզըն օլտուղուռնու , Նիճէ կիւնահքեր-
լէր էլլինէ Թէսլիմ՝ օլաճաղ ըտը , ԹուԹուլաճաղ
ըտը , վէ չօդ էղլէթ վէ րէղիւնք չէքտիքտէն
սօնրա՝ պիր խաչ իւղէրինտէ էօլէճէյ իտի : Պու
միսիլլի Ֆիքրիլէր՝ Նասըլ եիւրէյինի փարէլէր իտի ,
էօյլէ տէ կերէք էվատընըն շարշարանքալընը ,
կերէք քէնտի եիւրէյինտէքի չէքէճէյի էղլէթլէ-
րի Լճահա փէշէէշ էտիպ՝ զատիկտէն պէշ ալթը
կիւն էվիլէլ Լորուսաղէմէ կիթտի՝ սէյիրճի օլմաղա
պիր Թաննէ էվատընըն իսկէնճէլէրինէ : Տէյիլ էն-
սան , ես՝ կէօյտէն կնմէ պիր մէլսիք օլսա՝ Թա-

Հապպէթ գուրպան էտերիտի Սարիամըն եիւրէյն
նի՝ խաչըն տիպինտէ եվլատընըն իսկենճէլէրինն
աղըրսընը եիւրէյնէ վուրտուզունտա : Պու միսիւ-
լի գուրպան՝ նբ պապալարըն սեօղինէ կէօրէ՝
թէքմիլ օլտու , հաչան Յծ ճանընը թէսլիմ
էթմէտէն եվէլ խաչըն իւղէրինտէ իքէն՝ օլ չէ-
թին թաղիքէլէրտէ եիւրէյնտէքի օլան մուհապ-
պէթ նշանլէրինի կէօստէրտի տիւնեսայա :

Յծ քէնտի տէրթլէրինն իչինտէ վալիտէսինի
ունութմայըպ՝ սէվկիւլիւ աշակերտի Յովհաննէ-
սէ տէտի . պո— պո—ր սէնին վալիպէն . վէ տէօնիւպ՝
տէտի վալիտէսինէ . պո— պո—ր սէնին եվլապըն . վէ
օ թագիրէտէ պաշատը Յովհաննէս՝ ճան եվլատը
թարիխինտէ քէնտի վալիտէսի կիպի գայըրմաղա ,
կէօղէթմէկէ Լճածինի , վէ հըղմէթլէրինի կէօր-
մէկէ : Կլըչի նբ Լճածին՝ Յովհաննէսի գապուլ
էթտի . լագին քիմ պիլմէզ , նէ դըտար աճը
վէրտի Յնուն սէօղլէրի վալիտէսինին իւղէրինէ .
վէ . եզլէ պիր վագիթտէ , քի կէօրիւր իւտիւ ճան
վէրտիյինի սէվկիւլիւսիւնին պիրխաչ իւղէրինտէ .
կէօրիւր իւտիւ եվլատընը՝ իքի պէյնամօս՝ հըրսըզ՝
դանը արասընտա , գուզուսունու՝ երթթըճը ճա-
նավար իչինտէ՝ գիմսէտէն իմտատը եօգ , թէսէլ-
լասը եօգ , պիր տէրտ տէնիզինին իչինտէ՝ գարկ
օլմուշ . պու ճիւմլէ իլէ , պու հալտէ իքէն սթ կոյս՝
պիւսպիւթիւն Հայր Լճըն կամքընա՝ կամքընը
թէքմիլ թէսլիմ էտիպ՝ եվլատընըն էօլիւմիւնիւ՝
պիպիմ կիւնահլարըմըզըն աֆ օլմասը իչին արզիւ-
լէր իտի : Պու չէթին , վէ ինճէ մատտէյի աղ-
նամա իչին՝ աղ չօգ պիլմէլիյիզ՝ մուհապպէթ քէս-
կիւլիզի նէ տիր . զիրա մուհապպէթ՝ աճընըն էօլ-
չիւսիւ , վէ թէրաչիտի տիր : Սէ պու սըրա պի-
զիմ

Պատկ 15 . Սքիտոսան Պապէսը . չեզխար : 37

զիմ ազլմմիդ պու գըտար եեթիշէպիլիւր . եանի՝
տիւնեա իւզերինտէ նէ գըտար ինսան վարըստ՝
ծիւմէսինին մուհապպեթի պիր եերէ կէլսէ՝ (Յու
օլ դըտար սէվէմէզլէր , նէ գատար սէվէր իտի նը
կցս . չիւնքի ծիւմէ ինսանլարտան զիատէ թա
նըր ըտը (Յու : Պու էծիլտէն , սքլարըն սէօզինէ
կէօրէ տէ՝ (Յսխաշտաիքէն՝ Լճածինին տույտուղու
աճըլար , վէ եիւրէյինտէքի չէքտիղի իսկէնճէլէր՝
օլ տէրէճէյէ վարտը , քի նէ գատար մարտիրոս
լար թէնլէրինտէ իսկէնճէ չէքտիլէրսէ՝ ծիւմէսի
նին աճըսը վէ աղըսը սք Լճածինին եիւրէյին
տէքի աճը գըտար օլամատը . վէ պու սէպէպտէն
նը կոյս Լճածին՝ մարտիրոսլարըն սուլթանը օլտու .
Թադս-էի յարաիրոսապ : Սէ լազին փէք զիատէ
Թաաճիւպտէ գալաճագ շէյ տիր , քի պու աճըլը
վէ տէրսլի վալիտէ՝ Թաթը կէօզ եաշը իլէ խա
շըն տիպինտէ տուրուպ՝ մէթին տիրէք միսալը
տայանտը , տուրտու , զէրէ գատար աղզընտան նէ
հօշ սէօհպէթ չըգարմատըգտան սօնրա՝ տիւնեա
նըն գուրթուլմասը իչին , վէ կիւնաշլարըն ափ
օլմասը իչին՝ հէր աճըսընը Հայր Լճա փէշկէշ
սունար ըտը : (Յուն սօն սէօզլէրին իշիթտիկին
տէ , վէ պաշընը պիր Թարաֆա պըրագըպ՝ ճան
վէրտիկինի կէօրտիւղիւնտէ՝ շիւպհէսիզ վալիտէսի
տէ խաշըն տիպինտէ էօլմէլի իտի , էկէր խաշտան
քէնտինէ պիր գուվէթ եէթիշմէյէյ իտի : Պուն
տան մատէ , օնու տախի կէօզլէրի իլէ կէօրտիւ ,
նիճէ էօլմիւշ էվլատընըն պէօյրիւնիւ աշտըլար
հարպա իլէ . օլ աճըյը էվլատը տույմատը , լազին
վալիտէսինին եիւրէյի պիշիլտի , էօլմիւշ էվլատընը
Թէքրար եարէլէնմիշ կէօրտիւ իսէ :

ԳԼՈՒԽ ԵՄԵԱԼԻՆԻ ՆԵՎԷՆԸ :

ՍԷ ԼՃԱՅԻՆԻՆ ՆԵՎԷՆԸ : ՅՈՒՆՈՒՆՈՒՆ ՍԷ ԵՐԱՆՈՒՆԻ
ՍԵՆՈՒՆ ԼԵՐԵՐԻՆ ԻՆԷ :

ՅՈՒՆ ԽԱՅՏԱՆ ԷՆՏԻՐՈՒԼԵՐՍԷ՝ ՄԵՐՏԱՆԷ ՎԱՊԻՏԷ ԷՎԼԱՏՐՆՆՆ ԵԱՐԷԼԻ ՎԱՐԷԼԻ ԹԵՆԻՆԻ ԳՈՒՃԱՂՆԵԱ ԱՂԵՎ՝ ԿԻՆԱՏԱՐԳ ԿԵՕՂ ԵԱՂԷՐԻ ԻՂԷ ԵԻՐԷԼԻՆԻ ԱՅՈՂԹՈՐ ԷՎԼԱՏՐՆՆ ԻՂԷՐԻՆԷ : ՍԷ ՎԱՅԿԱ ԳԱՐՐԸՐ ԻՂԷ, ՎԷ ՅՈՎՏԱՆՆԵՍ ԷՎԼԱՏՐ ԻՂԷ, ՎԷ ՅՈՎՏԵՎ ԱՐԵՄԱԹԱՅԻ, ՎԷ ՆԻԿՈՂԻՄՈՍ ԻՂԷ ԱԷՐԱՊԷՐ ՆՔ ԹԵՆԻՆԻ ԳԵՐՆԳՄԱՆԱ ԳՕՏՈՒԼ. ՎԷ ՕՆՏԱՆ ԷՎԻՆԷ ՄԵՕՆՏԻԼ, ԹԱՏՔԻՔ ՈՒՄՈՒՄ ԻՂԷ ԱԷՔԼԵՐՈՒ ՅՈՒՆ ՍԷՕՂԷՐԻՆԻՆ ԹԷՐՄԻՂ ՕՂՄԱՍՆԱ. ԵԱՆԻ՝ ԵՕԻԼՄԻԼ ԵԷՆԻՎ՝ ԵԱՐՈՒԹԻ ԱՂՄԱՍՆԱ : ՍԷ ԻՂՏԷ ՎԱԳԱՐ ՍԱՎԱՏՐՍՐ ՅՈՒՄ ՄԵՂԱՐՏԱՆ ԳԱՂՔՏՈՐ ՊԱՂԹԱՆԱԹԸ ԻՂԷ. ՎԷ ԼԻՄԱԿՈՍՏԱՆ ԳՈՒՐԹԱՐԱՂԸՆ ԾԱՆԼԱՐԸ ԱԷՐԱՊԷՐ ԱՂԵՎ՝ ՎԱՂԻՄԵՍԻՆԻ ՍԷԼԱՄԼԱՄԱՂԱ, ՄԻՒՃՄԵԼԵՄԵՅԷ, ՎԷ ԹԵՍԷԼԱ ԷԹՄԵՂԷ ԿԻԹՄԻ : ԼՃԱՎ ՆԷ ՍԱՏԱԹ ԻՄԻ Օ ՍԱՏԱԹ. ՆՔ ՎԱՂԻՄԵՆԻՆ ՄԵՐ ԱՂԷՎ ԿԵՕՂ ԵԱՂԷՐԸ՝ ՂԱՂԸՂԱ ԹԷՎՄԻՂ ՕՂՏՈՒԼ. ԿԷՂԷՆ ՄԷՂԵՔԷԹԷՐ՝ ՓԵՐԱՏՂԸՂԱ, ՄՈՒՄԱՆԼԱՐ, ՄԱՂԿԱԼԱՐ, ՓԵՐԹԸՆԱԼԱՐ՝ ԱՅՏՐՆԸՂԱ, ՎԷ ԻՂԻՄԱՆԸՂԱ : ՆՄԱՐԸ ՔԻ ՄՃԵՂԱՐԸ ԹԱՐԻՓՏԻՆ ԻԼՍՏԻՆ ԻՄԻ, ԱԷՕՅԼԷ ՄԷ ՂԱՂԸՂՆԱ ԳԱՐԵՐ ՎԷՐԻՄԷՄԻ. ԷՎԼԱՏՐՆՆ ԵՕԼՏԻՒՔՄԵՆ ՍՕՐԱ ԿԵՐՄԷՔ, ԹԱԹԸՆԸ ՍԷՍԻՆԻ ԻՂԻԹՄԷՔ, ԵԱՐԱՂԷՐԻՆԷ ՄՕԳՈՒՄԱՔ, ԼԻՄԱԿՈՍՏԱՆ ԷԳԱՄ ՕՂԱՆ. ԾԱՆԼԱՐՆ՝ ԱՂԼԻՄՈՒՄՈՒ ՎԵՄԵՐԻ ՆՔ ՅՈՎԱԿԻՄԻՆ, ՎԱՂԻՄԵՍԻ ՆՔ ԼՆՆԱՆԸՆ՝ ՄՈՒՎԱՂԱՐՆՆՆ՝ ԱՂԸՂԱՐՆՆՆ՝ ԱՂՄԱԳ : ԿԵՐԷԻ
ԱՒԷՆ

առետարանսա իշարէթ օլմնայ՝ է՛նուն վալիտէսինէ
կէօրիւնմէսի, վէ լազին իհտիզա տէկիլ խոի, զիրա
վէք մինասիպինտէն խոի իւք էվվէլ վալիտէսինէ
կէօրիւնմէսի, չիւնքի հէր գիշիտէն զիստէ սէվէր ի-
տի է՛նու, վէ ճիւմէսինտէն զիստէ աճը չէքմիշիտի:
Ղիճէ մայլիմ տիր, է՛ն յարուծիւնտան սօնրա
ղըրգ կիւն գալտը տիւնիա իւլէրինտէ, վէ չօգ
տէֆա կէօրիւնտիւ առաքեալլարընա վէ աշակերտ-
լէրինէ: Պու գըրգ կիւնիւն իչինտէ՝ սը Լ՛ծածի-
նին երուէլի պէօյիւք պիր սէվինճ իչինտէ խոի՝
ճէննէթտէ կիպի. զիրա չօգ տէֆա էվլատընը
կէօրիւպ՝ փառքընա նայըլ օլուպ՝ ճէննէթ սէօհ-
պէթլէրինի տիւնէր խոի. տիւնիա իւլէրինտէ սը
քիլիսէնին նիճէ թէմէլլէրի գօնաճաղ ըտը՝ սէօհ-
պէթինի էտէր խոի. պունա քէզալլէր տէ առա-
քեալլար կէլիպ՝ նաղլ էտէրլէր խոի, կերէք
Լյահօտիլէրին, կերէք փուլիւրէղէրին՝ քիլիսէյէ
տավէթ օլմալարընը, է՛նու թանրմալարընը, սը
հաւատք իչին հալածանք չէքմէլէրինի: Պունտան
մատէ՝ առաքեալլար սօրալլար ըտը, վէ պիլմէտիլ-
լէրինի՝ էօյրէնիլլէր խոի սը Լ՛ծածինտէն, նիճէ
օլմուշուտու սը աւետումու. է՛ն պիր ահըր իչինտէ
տօղմուշուտու. մոգլարըն կէլմէլէրինի. Էրովդէ-
սին հալածանքընտան՝ նէ թիւրլիւ զահմէթ չէք-
տիղնի. վէ պունա քէզալլէր իհտիզալլ սէօհպէթ-
լէր իլէ՝ գըրգ կիւնիւ կէչիտիլքտէն սօնրա՝ առա-
քեալլար վէ սը կոյս պերապէր չըգտըլար զէլթին-
իք տաղընա, նիճէ է՛ն թէմպիհ էթմիշ խոի օն-
արա. վէ օրատա կէօրիւնիւպ է՛ն սօն տէֆա նա-
փհէթլէրինի վէրտի առաքեալլարընա, վալիտէ-
սին օլան րաղպէթինի վէ մուհապպէթինի կէօս-
սէլտի. վէ ճիւմէսինի օրհնել էթտիլքտէն սօնրա

քենտի գուլէթի վէ իհտիշտմի իլէ՝ եափի հափ
այազլարը եէրտէն այրըւպ՝ հաւայա գաւթոր,
վէ կէոյլէրէ համբառնալ օլտու. մէլայըղլարըն
թաթըլ սէտալէրի իլէ՝ վալիտէսինի վէ շայըրտէ-
րինի պիր պէոյիք սէվինճ իչինտէ պըրագարագ.
պիր շէֆաֆըլ պուլուտ՝ էնուն իզինի գափաթտը.
վէ ճիւմլէսի կէոյէ պագարագ՝ քենտիլէրինէ նէ՝
մալիք հէյրան գալտըլարսա, իքի մէլայըզ կէօրիւ-
նիւպ հաւատա՝ կէոյա օնլարը տիւշտէն օյանտըրտը,
վէ տէտի. նէ՝ մալէ գալտըլարսա, պա- էն նիճէ կէոյէ
չէգալ իսէ, պէոյլէ պէ կէլէճէր պիւ պիւ կէ- ()
վագիթ քենտիլէրինէ կէլիպ՝ ճիւմլէսի պիրլիքտէ
էնտիլէր տաղտան, վէ շէքիլտիլէր պիր վերնատու-
նա, նիճէ թէմպիհ էթմիշ իտի էն. վէ օրատա
ջերմեռանդուլթի իլէ հազըրըզ կէօրտիլէր Լոպին
սքուն կէլմէսինէ : էն կէոյէ համբառնալ՝ ճլտուգ-
տան սօնրա, օն կիւն տէյինճէ՝ առաքեալար տու-
վատա իքէն՝ աթէշտէն տիւ գիսվէթինտէ հէր
պիրինին իւզէրինէ էնտի Լոպին ծա. ֆիքիլէրին-
տէքի օլան գարանլըղը տէֆ էթտի. վէ եիւրէք-
լէրինի քենտի մուհապպէթինտէն ալէֆլէնտիր-
տի : Լէր քիշի աղնայապիլեր՝ նէ թիւրիւ լու-
թուֆլար, յատուկ շնորհլար, երկնային իմաս-
տուլթիւնլար էնտի ծա Լճաճինին իւզէրինէ, չին-
քի էնուն վալիտէսի, վէ Լոպին սքուն տաճարը
իտի, վէ առաքեալարտան զիատէ՝ եիւրէյինի հա-
ջըրլամըշ ըտը կէոյլիւ կիւվէյիսինի գապուլ իթ.
մէկէ :

ՊԼՊ ՕՆԵԼՏԻՆՆՈՒ

ՍԷ Լճածինն Լոյսապետն օրնաբան. 41
Լոյսապետն Լոյսի օրնաբան:

Որդին սք կելտի իսէ՝ Յնուն ծիւղէ տնօրէն
նուծիւնլարը թեքմիլ օլտու. պունտան սօն
րա առաքեալար նէ գրտար իշ կէօրաիւլէրսէ՝
օնուն լուծուփլարը իլէ կէօրաիւլէր, եանի՝ քա
րողլարը, մէմէքէթ կէզմէլէրի, միւծիւզաթլարը,
զաճմէթլէրի, վէ մարտիրոսալուզլարը: ՍԷ Լճածին
քէնտի եվապետը Յովհաննէս աւետարանիչին
եվիստէ օթուրուպ՝ քէնտինէ մինասիպ առաքինու
ծիւնլարը պաշլատը իշլէմէկէ: Իշլատընըն տնօ
րէնուծիւնլարընըն իւլէրինէ մտածուծիւնլար ի
տէր իտի. միւծիւզաթ եթտիկի եերլէրի, վէ գանը
իլէ ըպլաթտըլը թօփրազլարը եօփէր իտի: Սըգ
սըգ սք հաղորդուծիւնա եազլաշըր ըտը: Լ. ա.
քեալարը կէ Թաիւղիւնտէ՝ Յնուն վալքընը պիրէր
պիրէր նազլ ետէր իտի, օնլարըն պիլմէտիլինի
եօյրէտիր իտի. վէ քիլիսէ իչին եօրուլմաղա զաճ
մէթ չէքմէյէ՝ եիւրէք վէրիլ իտի. պիր շիւպհէլէ
րի օլսա՝ չէօզէր իտի. նէթիճէ՝ հէմ վալիտէլիք,
հէմ ուստալըգ ետէր իտի օնլարա: Իմտի թահ
քէք տիր սք պապալարըն սէօզիւ՝ տէտիքլէրինտէ,
մաղսուս Յն չօգ վադիթ պըրագտը վալիտէսինի
տիւնեա իւզէրինտէ, զերա փէք իճտիզալը իտի՝
առաքեալարը գուլանմագ իչին. եօյիւտ վէրմէյէ,
թէսէլլա եթմէյէ, եէնի քրիստոնէլէրէ՝ վալքը
իլէ բարի իպրէթ վէրմէյէ, չա Յնուն քիլիսէսի
սիւ

42 Պատգ 17. Մէ Լոյսան Լոյսին օճա-րիպս
 տիւննայա եայլըն, վէ մէթին քիլսէ օլուն-
 Լէ սէվինճ տույար ըտը Լճաթին իշիթտիկինտէ՝
 առաքեալարն քարոզութիւնունտան պիւղերճէ
 ճան՝ եվատընը թանըյօրլար, Ննուն իսմի իլէ ա-
 ռաքեալար միւճիւլէթլէր իտէյօրլար, կիւնաճ-
 քերլէր թէօպէյէ կէլիյօրլար, վէ ճէննէթ եվաթ-
 լարը չօղալըյօրլար: Պու սէվինճլէրինն սարասըն-
 տա՝ եիւրէյի եթրէլէրի իտի՝ հաջան իշիտի իտի
 Լահօտիլէրին, վէ փութիթերէզլէրն եիւրէք փէքլի-
 ղինի, եվատընա կէօստէրտիլէրի տիւշմանլըլը,
 առաքեալարը, վէ եէնի քրիստոնէլէրի հալածեղ
 եթտիլէրինի: Կէօրիւր իւտիւ՝ նիճէ ճէհէննէմ
 դափուլարը աչըլմըշ ըտը՝ պաթալ եթմէ իլին
 Ննուն սք հաւատքընը: պու ճիւմլէ իլէ մէթին
 տուրուր ուտու, զերա իշիթմիշ իտի եվատընտան
 • Ե ԴԵՍԱՆ ԴԺՍԽՈՅ ԴԼԱ ՄԻ ԵԱՂԼԱԿԱՐԵՆՑԵՆ ॥ : ՍԷ
 օ պիր թարափտան կէօրիւր իւտիւ, վէ սէվինիւր
 իտի մարտիրոսլարըն գանը՝ թէմիզ պոլյտոյ կիւ-
 պի եէրէ սաչըլըպ՝ պերէքեաթլը մէյվէ վէրիւր իտի •
 Պունա քեղալըք եկեղեցիինն թազէ ֆիտանլարը
 կէօրմէկէ կէլիլէրտի Ննուն վալիտէսինի, օրհնու-
 թիւնունու ալըլար ըտը, թաթլը սէօհպէթլէրի-
 նի, վէ նասիհէթլէրինի տիյնէրլէր իտի, վէ եիւ-
 ըրէլէրի ֆերահլըլ իլէ տօլար ըտը: զերա պիր
 քերրէ եիւզիւնիւ կէօրէն՝ պիւթիւն տէրտինի վէ
 գասէֆէթլէրինն ունուտուր ուտու: ուզագ եէր-
 լէրտէն կէլիլէր իտի պու վալիտէ սուլթանը կէօր-
 մէյէ, վէ կէօրտիւքլէրինտէ պիր պէօյիւք տէօվ-
 լէթէ կըմիշ գատար սէվինիլէր իտի: Սք Իգնա-
 տիոս պիր մէքտուպունտա պէօյէ եազար Նով-
 հաննէս աւետարանիլէ, ինչ Գէր օլ քրիստոնէ զէ
 հաւատարմ ինտան, • ի հալածէնմէթին Լճաթին
 ել

Պատ. 17 ՍԷ լոյսոտան խնայե օրհարհար: 43
Էվլարնը բահինպէ լաշէյան, վէ սիւպիւ իլէն պէս-
լէյէն լալէպէյէ իեօրմէղէ: Սք Ղիոնիսիոս՝ Պօղոս
առաքեալտան քրիստոնէլիղի էօյրէնտիքտէն սօն-
րա՝ կիթտի սք Մծածինի կէօրմէղէ, վէ ոլ տէ-
րէճէտէ իւղէրինսէն նուր սաշլըր կէօրտիւ, քի
էկեր իզին ոլսց ըտը կէօյտէն էնաիշ պիր քիմնէ
կիպի՝ սէճտէ գըլար ըտը:

Պու արսղըգտա պէօյիւք պէօյիւք հալածանք
պաշատը խրուսաղեմտէ. իմտի առաքեալար ա-
խէր մէմէքէթէ տաղըլտըլար, վէ Յովհաննէս
աւետարանիչ պէրապէր այտը Մծածինի, վէ կէօ-
թիւրտիւ լաիւսոս շէհրինէ. ներէտէ չօգ վազիթ
օթուրտուլար: Լնճամընտա հալածանքլար սէ-
պէպի իլէ, մարտիրոսլարըն գանը եէրէ տէօքիւլմէ
իլէ, առաքեալլարըն քարոզութիւնու, վէ եէնի
քրիստոնէլէրին բարի իտրէթլէրի իլէ՝ կէօրտիւ քի
Յնուն իտի՝ պիւթիւն տիւնեայա եայըլտը: Յնու
թանըյանլար չօղալտը, վէ հէր եէրտէ փութհա-
նէլէրին եէրինէ՝ քիլիսէլէր եափըլտը. տապաշա-
րութիւն կանոնլարը գօնտու. ծովլար՝ պաքլար՝
երկրպագութիւնլար սըմարլանտը: Տուվս՝ պստու-
րագ քանոնլարը թէմէլլէնտի. հէր սէմթտէ, հէր
եէրտէ քրիստոնէ իմի՝ մէյտանէ չըգտըգտան
սօնրա՝ տայմա զնլարըն սէօհպէթի սէօյլէնիր իտի,
վէ թէմիզ եաշամալարը մէթհ օլուրուտու: Սք
Մծածին՝ խրուսաղեմէ թէքրար տէօնմիւշ իւտիւ
լաիւսոստան. պու գըտար աճըլար վէ սէվինճլէր
իչինտէ՝ Մլլահըն հուզուրուշտա արդիւնքլարը՝ էվ-
լատընըն վէ քիլիսէնին ուղուրունա եօրուլտուղու
իչին չօղալտպ՝ եիւրէյինտէքի օլան մուհապպէթ
ալէֆի ոլ տերէճէյէ վարմըշ ըտը, քի ճան իլէ
պիւս պիւթիւն ճէննէթ մէլայըղը օլուպ՝ թէն իլէ
պիր

շննա: Պու թաթը վէ կէօրիւմէտիք սէյիթէ՝
 եիւրէյինին մուհապպէթի ճէօշիւպ՝ պիր պայկըն-
 լըգ իշնուտէ կէօղէրինի վէ էլէրինի կէօյէ գալտը-
 րարագ՝ ուչտու ոչ կիւզէլ ծան՝ էվաւորնին գու-
 ծաղընա օն իւչ երլ տէյինճէ Յնուն չարչարոնք-
 շարընա վէ էօլիւմինէ. ալթմըշ էքի եաշընը պի-
 թիրիպ՝ ալթմըշ իւչէ կիրմիշ իտի: ԼՅ խմտի՝ էՅ
 հրեշտակարըն, վէ սիւարըն ալայը իլէ, վէ թաթը
 սէտալարը իլէ կիրտիրտի վալիտէսինի արքայուհուն
 փառքընտ, նէրէտէ Հայր Լճըն գըղը օլմագ իլէ,
 Հոդին սնուն կէլինի, վէ Յնուն վալիտէսի, կէօյ-
 լէրին վէ տիւնեանըն սուլթանը օլուպ՝ հրեշտակ-
 արըն դասլարընտան տուալէր ալգըշար սունուլ-
 տու քէնտինէ: Կէօյտէքի օլան ուրախուլթիլարըն
 պիր հիսսէսի տէ վերնատունտա օլուրուտու. զի-
 րա հրեշտակար թային օլմուշուտու սը թէնինի
 պէքէմէղէ, վէ կէօյլէ երգլէր, վէ գոհաբանու-
 թիւնլար իշտիլիթ իտի առաքեալարտան, վէ ճէօ-
 մահաթտան: Խմտի պիր պիր արտըսըրա եիւզիւ-
 գոյու գափանըպ՝ եագլաշըրլար ըտը օլ պաքիթէ
 էլէրի վէ պյագլարը էօփմէղէ: Պիրի պիրինի թէ-
 քէլա էտէրլէր իտի, աղլարլար ըտը վալիտէլէրինի
 գայպ էթտիլէրի իշին. օնվինիրլէր իտի՝ կէօյլէր-
 տէ քէնտիլէրինէ ըարեխօս օլաճագ տէյի: Լէ-
 թիճէ հափէսլէրինի ալտըգտան սօնրա՝ ատէթ
 իւզրէ թաթը գօգուլու պուհուրլար, վէ ըուհլար
 իլէ սը թէնինի պիր թէմիզ չարչաֆա տօլայըպ՝
 կէօթիւրտիւլէր պիր թէմիզ մէզարա դօմաղա. օ
 թաքիթէտէ չօգ սէֆիլէր, հաստալար, քէօթ-
 ըիւմլէր ալայա գօշուպ՝ ճիւմլէսի շիֆա պուլտուլար:
 Հէր թիւրլիւ ատէթլէրինի էթտիքտէն սօնրա՝
 առաքեալար իւչ կիւն իւչ կէճէ պըրլմատըլար
 գե.

46 Պատմ. 18. ՍԷ ԼՃԱՃԻՆԻՆ ՃԷՆՆԷՐԷ ՆԷՐԷՒՅԷ
գնրեզմանտան, զիրա հրեշտակարուն սեաալորք
քեսիլմետի, վէ տայմա պիր գարէր իշտիլիւ իտի :

ՊԸՊ ՕՆՏՕԳՈՒԶՈՒՆ ՃՈՒՆ

ՍԷ ԻՅԱՆՆԻ ՄԷՐԱԻՆԻՆԱՆ

Պու քրտար զիյնէ թտէն Ֆազարթ թովմաս ա.
աաքեալ մէհրում գալմըշլտը. նիշին քի
ԼՃԱՃԻՆԻ իստեմէտի իլէ՝ կիւնիւնտէ նէթիշէմէտի
Լըրուսաղէմէ. նէ էօղլեմիւնիւ, նէ կէօմիւլլեմիւնի
կէօրտիւ. Իւշիւնճիւ կիւն կէլտի իսէ՝ պազար,
քի հէր իշ թէքիւլ օլմուշ, Ֆապարթ առաքեալ-
լար սը գնրեզմանը պէքլէրլէր իտի, օրայա գաշուպ՝
շօգ կէօզ եաշլարը տէքիւպ՝ Ֆիդան էթտիքտէն
սօնրա՝ եալվարտը առաքեալլարա գնրեզմանը աշ-
մաղա, քի կէօղլէրի իլէ կէօրտիւն վալիտէսիւնի,
վէ պազարընը էօփիւպ՝ արզուսունու տէֆ էթ-
սին : թովմասըն ըէճասը մինասիպ կէօրտիւնտիւ
առաքեալլարա. ճիւմէսի պիրլիքտէ տալարար մե-
զարը, նէ պազարսըն՝ կէօրտիւլէր, քի եալմըզ
շարշաթ տուրույօր՝ սը կոյսուն թէնի եօք գերեզ-
մանտա, եա հրեշտակարուն էլի իլէ կէօլլէրէ թէփ-
տիլ օլմուշ : Պու միւճիւլլարթա մարթ գալլուպ՝ պաշ-
լատըլար մէզարըն թաշընը էօրիմէկէ, եիւզլէրիւնի
օիւլմէյէ. վէ օլ շարշաթը քի ճէննէթ քօքու-
լարը ստշարիտը թօփլայլալալարալ ոլլէլէրիւնճէ.
վէ սէփիւնէրէք վէ շնորհակալ օլարաք էՅնա, քի
պըրագմատը տիւննա իւ զէրիւտէ վալիտէսիւնի թէ-
նիւնի, եա կէօյէ ալըպ՝ ալիզ ճանը իլէ պիր էտիպ՝
ճէննէթիւն թահալընա օթուրթտու, տէօնտիւլէր.

Լըրու-

Դարուսաղէմէ : Կէլէլիմ քի պու միսկլի եօղւմիւ
 սք կոյսուն՝ սք պապալարըն սեօղւմէ կէօրէ փեք
 նաւար՝ Կօլիւմ տէնիլիլ՝ քայրը քնանալարըն եօղւ-
 միւնէ պաքընձա : Պունա պիր թաթը ուլքու
 տէյէպիլիլիլ, պունուն վասիթէսի իլէ Լլաւհա
 նաքընտան եաքընա քաւուշտու : Նիշին քի նէ
 թապիցէթին զայիֆըիլիլտէն, նէ եալըն հեօքմիւն-
 տէն, նէ աղըր զգոունտան, նէ վիւճուտուն թեր-
 թիպիլէրինին պօզուլմասընտան, նէ իշէրտէն, նէ
 տըշարտան պիր վէսիլէ սէպէպիլիլ իլէ ոլ ազիլ
 ձան թէնտէն այրըլտը. եա ֆաքաթ Լլաւհըն մու-
 հապպէթի ոլ տէրէճէտէ ճէօշտիւ եիսրէյինտէ, քի
 ազ վաքիթտէ այրըլմաղա սէպէպ ոլտու. վէ կինէ
 սօնրա ոլ մուհապպէթ ոլ ձանը թէնի իլէ պիր
 էթտի պըքայութիւնտա : Փարզ իտի տէրլէր զիքը
 ոլան սըլար քի՝ Լճաճին եվաարընա պէնզէր ոլ-
 մա իլին եօլսիւն : Սէ լաքին ոլ եիւրէյինտէքի ոլան
 քէսկին մուհապպէթին ալէֆի իլէ եալամասը պիր
 միւճիւղաթ ըտը : Իմտի սք Լճաճին եօլտիւ. լա-
 քին մուհապպէթին տէրտինտէն, վէ տէկիլ օայրը
 պիր քէֆսիլզիքտէն ձանը թէնտէն այրըլտը :

Իշտէ պու տուր-սք կոյս Լճաճինին մուհթա-
 սէրիճէ վարքը, եսկի քիւթիւքլէրտէն, վէ եկե-
 ղեյինին անձարան վարդապետլէրինտէն տէօշիւ-
 րիւպ՝ պու քիթապճըքտա սք կոյսա ջերմեւանդ
 ոլան ձանլարա փէշկէշ էթտիք : Պու քիթապը
 քօումայըլան, վէ Լճաճինին եօրթուլարընտա ոլ
 կիւնլէրին խորհուրդլարընը տիւշիւմէ իլէ, վէ
 սէօհպէթինի էթմէյ իլէ տահա զիատէ մուհապ-
 պէթինի արթըրըրըլ եիւրէյիմիլտէ. վէ օնա կէօրէ
 օատըքանա քուլուք վէ եվաթըք էտիպ վալիտէ-
 միլէ, հեր նէքի հոգեոր վէ մարմնաւոր մէօ-

Պատ 20. ՍԷ ԼՃՈՁԻՆ . ՔԵՐԷՄՈՆԻՐԱՆԼՈՐ : 49

շարընը մէթհ եթմէկէ : Կուսութիւնը ուղունու ,
խոնարհութիւնունու , կէջլէրտէ օլան փառքընը ,
վալիտէլիղինի , սուլթանլըղընը , արդարաւրա կէօս-
տէրտիղի մուհապպէթի , կիւնահքեարլէրի քայրէ-
մասընը՝ վալ վէրէն հանկըսը . օլ հերետիկոսլա-
րա քարշը ճէնկ էտէն հանկըսը . վէ լազըմ օկ-
տուքճա սը ԼՃՈՁԻՆԻՆ ուղուրունա հալածանք չէ-
քէն , իսկէնճէլէրէ տայանան , վէ քան տէօրիւպ՝
մարտիրոս օլան հանկըսը : () Նուն իբրամընա երգ-
լէր՝ շարականլապ՝ գովասանքլար եազանլարըն հէր
միլլէթտէ հատաի հիսապը եօք : Սը եկեղեցի վա-
լիտէմիզ տահա զիտէ եվաթլարընըն մուհապ-
պէթիլի արթըրմա իչին՝ պու ազիզ վալիտէյէ
հսկուիլար՝ պաքլար՝ եօրթուշար թէմպիհ էթտի .
հէր պիր եօրթուսունա զիյնէթլէր վէ աղօթքլար
սըմարլատը : Վիմ սոյապիլիլի նէ քըտար վէ քաչ
կիւզէլ ժամլար՝ տաճարլար՝ խորանլար եափըւտը-
լար պիւթին տիւնեատէ սը ԼՃՈՁԻՆԻՆ իբրամը-
նա : Կէ քըտար հիսապա կէլմէզ հազնէլէր թէլէֆ
էթտիլէր փատիշահլար՝ իշխանլար վաթլար եափ-
տըրմա իչին : Կէրէտէ ջերմեռանդլը իլէ հրեշ-
տակ կիպի թէմիզ ճանլար ԼՃՈՁԱՀԱ վէ սը ԼՃՈ-
ՁԻՆԵ հըզմէթ էթտիլէր , վէ էտէյօրլար , վէ հրեշ-
տակային էօմիւր սիւրէրլէր տիւնեա իւզէրինտէ :
Կէ քըտար եղբայրութիւնլար իճատ օլտուլար՝
պատկերքլէր՝ թէսպիհլէր՝ մենտալար՝ հանդերձլէր
քօնտուլար եկեղեցիտէն . վէ ներողութիւնլար
պաշխատըլար : Պունուն ճիւմլէսի վէ պունա քե-
ղալիք սայրը կիւզէլ զիննէթլէր՝ առաքիսութի տ-
մէլլէրի , ճիւմլէսի պու վալիտէնին իբրամընա տէ-
կիլմի : Պունլարընա քէնտինին տէօվէթիլի՝ պէօյէ
իւթլիյիւիւ վէ ազիզլիլիլի թանըյալըմ . վէ պիւ-

30 Պատ 20. ՍԷ ԼՃաճին. Ընդհանուրութեամբ
զիմ քենտի մերհամեթինէ մեօհթաճ օլտուղու
մուղու պիլէլիմ. վէ պիւթիւն ումուտումուղու
քենտինէ պրոպալլմ' էմին օլարաք. քի պիզի տիւշ-
մանլերիմիզին էլինտէն գուրթարըր' ճէնէթին
եօլունու պիզէ կէօստերիւր, վէ հեր պէլատէն պի-
զի քուրթարտըքտան սօնրա' քենտի էվլատընըն
սը տիպարընա պիզի լսյըք էտէր:

ՊԵՊ ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՆՈՒ:

ՍԷ ԼՃաճինն պիւշէնլէրէ:

Պու քրտար իհտիշամընա սը կոյս ԼՃաճինին,
պու քրտար քրիստոնէլէրին իզէթինէ. իք-
րամընա հէհէլպէթ պու սուլթանըն տիւշմանլէ-
րի տպանամայրպ' քրսկանրպ' քուտուրուպ' վար
քուվլէթլէրինի վերիպ' էլլերինտէն կէլսէ' օնու
թահտընտան էնտիրմէկէ, ինսանլարտան իպատէ-
թինի քէօրլէթմէղէ չապալսյաճաքլար ըտը: Նի-
չին քի պու վալիտէնին' պու սուլթանըն էլի իլէ
Լլահընլութուֆլարը' քէրէմլէրի ինսանա տաղը-
լըյօր, ինսանլարըն էիւրէյինի մըխանտըզ կիպի
քենտինէ չէքէյօր, վէ քենտինտէքի օլան առա-
քինութիւնլար' տիւշմանլէրին կէօզ պէպէյինի ինճի-
տիյօր, ետընըզ թաթըլը իսմինին տիլէ ալընմապը
շէլթանլարը թիթիթէտիյօր: Պու էճիլտէն նէ քա-
տար մէսէպսիզ հերետիկոսլար փէյտահ օլտու
խսէ Հնուն ալլահլըղընա քարշը' պու վալիտէյէ
թաշ աթտըլար: Բիմի օնուն վալիտէլիզինի. քիմի
պաքիրէլիզինի. քիմի սըլուղունու ինքեար կէլ-
տի: Լճաճալար պիլէ պու վալիտէնին իսմի
նի

Պատ 21. ՍԷՆԺԱԹԻՆԻՆ ԿԻՆՉԻՆԵՐԻ: 51

Նի ՍԷՆԵՐԻՆ անէ տէյէրէք իբրամըւ տիլէրինէ ալըս
իքէն, եկեղեցի էվլատլարը՝ մկրտութի շնորհ
ունա լայրք օլտուքտան սօնրա շէյթանըն պայրաւ
ղընըն ալիբընա կիրիպ՝ նէ իֆտիրալէր տիւզմէտիլէր,
նէ քիւֆիւրլէր իճաստ էթմէտիլէր, նէ զէհիրլի
տիլ քուլանմասըլար: Եւոյլէ քի մատտէյէ վու
քուֆ օլմայան եա ինանամաղ, եա թաաճիւպտէ
քալըր, պէոյլէ գարեղ վէ տիւշմէնլիք օլապիլիբմի
տիւնեա իւզէրինտէ: Եւ իմտի Ֆարղ տըր պու
էտօրուղուն թէմէլինի կէօստէրմէք: Եւլաճ էֆէն
տիմիղ՝ Եւայը ալտատան երանա պուռու սէօյլէ
աի: Պէն պիր պէօյիւք ԿԻՆՉԻՆԵՐԻ յօյաճաղըն սէնին
վէ յարընըն ալաարնա, օ յի սէնին պաշընը եղեճէք:
Եւտէ պու տուք աորը թէմէլի պուելարըն իթտա
հասընըն: Օ իրա սք կոյս Եւաճին տիր, օլ մեր
տանէ քարը երանըն պաշընը եզէն՝ եանի շէյթա
նըն, վէ տայմա էվմէտէ տիր: Օ իրա նիճէ կէօր
տիւք սկզընական կիւնահտան էզատ օլմասընտա
պու տիւշմէնին հէօքմիւ ալթընա կիրմէտի: Իքին
ճիվալիտէ օլտու, տիւնեայա կէթիրտի (յու. օ քի
վէ շէյթանըն փատիշահլըղընը վէրան էթտի: Եւ
իմտի եկէր Սարիամ պու շէյթանըն պաշընը եզտի
իսէ՝ նէ թաաճիւպ էթմէլի, եկէր պու շէյթանըն
աշակերտլէրի տէ թիւրլիւ վէ թիւրլիւ իֆտիրա
լէր վէ զէհիրլէր սաշտըլարսա թէմիզ վալիտէմի
զէ քարշը՝ ուստալարընըն ֆիթ վէրմէսի իլէ.
կերչի քի պու երանըն պաշը սք կոյսուն պաղը
նըն ալթընտա տըր, պու ճիւմլէ իլէ չա քի իլէ
րիսի զէհիր իլէ տօլու տուք, տայմա չապալար զէ
հիրինի տէօքմէղէ, պու վալիտէտէն ինթիքամ
ալմաղա՝ եա շանընը էյսիլթմէք իլէ, եա իպատէ
թիսի քափաթմաղ իլէ. արատա պիր ճէհէննէ.

52 Պատմ 21. ՍԷ ՐԺԺԺԺԺԺԺ ԴԷՆԷԺԺԺԺԺ :

մին քարտնելընտան սիահ թիւթիւնէր սաղոթս
րուր ինսանլարն կեղիւնիւ քափաթմաք իշին՝ քի
պու սուլթանն սուլթանաթընը կեօրմէսինէր :
Վառտուրուր՝ հայքընը բարի ճանլարը կեօրտիւ-
ղիւնտէ՝ նիճէ պու վալիտէնին նաղարը ալթընտա
կաշայօրլար, եա կիւնահքերէր փէնչէսինտէն
քաշըպ՝ պու վալիտէնին քեօրկէսինէ սըղընըպ՝
փրկութիւն եթիշիյօրլար : Լաքին նափիւլէյէ՝ նի-
չին քի պաշը պու մերտանէ վալիտէնին պաղը-
նըն ալթընտա տըր : Պուշա քեզալիք տէ նափի-
լէյէ եօրուլուրլար պու սաղայէլին շէյիրալէրի .
իֆտիւրալարը՝ քիւֆիւրլէրի հափայա սաշըլըր . զի-
րա իւկիւթլէնմիշ ճանլար փրկութիւնա եթիշէ-
նէքլէր : Տէյէլիւմ իմտի պիզտէ, Ուրտէ լէր
հայ Սուրէյի, լէլէ դու թոյն ջաղէեյէր դէլ-տէ մէլ-
պին, ե խրժանէցէր զմա մէլ-նոյս սափառնոյի :

○ ————— ○

ՊԵՊ ԵՒԿԻՐՄԻ ԻՐԻՆՆԻ :

ՍԷ իւյ ՐԺԺԺԺԺԺԺ նիճէ ղեյիւթէ մալէտէյէ ԴԷՆ :

Եսարը քի եօքարտա զիւր էթտիք, ինչէֆէն-
տիմիզ խաշըն իւզէրինտէ պիզիւմ կիւնահ-
լարըմիզըն աֆ օլմաար իշին էօմրիւնիւ ֆիտա էթ-
տի՝ պէօյլէ տէ վալիտէսի խաշըն տիպինտէ գուր-
պան օլտու՝ թէք պիզ կիւնահտան քուրթուլուպ՝
Լաշահ իլէ պարըշըպ՝ փրկութիւնա եթիշէլիւմ :
Լա իմտի պու աղիզ վալիտէ օլ քըտար զահմէթ
շէքտիքտէն սօնրա շիմտի պիզին ունուտուրմու .
տայմա պիզիւմ քայրէթիմիզտէ օլմալըմ՝ քի պու տիւ-
նեանըն ֆըրթընալարընըն իշինտէ զայ օլմայալըմ :

Տիւշ-

Տիւշմէնիմիզին նէ քրտար, ղալիպ օլտուղունու
կէօրտիւք. պու տիւշմէնին չունքի պաշնըր է-
զէյօր՝ պիզի տէ օնուն էլինտէն խէլաս էթմէզլի:
Պու պոպակէ սի պապալարըն ալէսէվէյէ քարոզ-
լարընտա վէրտիքլէրի նասիհէթլէրի սէջլէյէլիմ.
օնլարտան փէք կիւզէլ աղնաշլըր ազիզ վալիտէ-
միզին պիզէ օլան մուհապպէթի, մերհամէթի, վէ-
քայրէթի: Իմտի սթլար պու վալիտէնին մէթհինի-
էթալիքլէրինտէ պիզէ պէջլէ աղնատըրլար, քի Լը-
լահ էֆէնտիմիզին պէջիւք պիր քէրէմի ինայէթի
օլտու պու վալիտէյի պիզէ մերհամէթլի անա վէր-
աիզլինտէ. նիշինքի էկէր պիզ օնա նիճէ վաճիպ
տիր՝ քուլլուք իտէրսէք, էպէտիլ փրկուծիւնու
սահիհ պուլուրուզ: Պու էճիլտէն՝ էկէր տէրլէր,
պիր թէհլէքտէ պուլունուրսան իմտատընա չաղըր
Սարիամը՝ տէրտինէ տէրման պուլուրսուն: Իկէր
պու տիւնեանըն տէնիզլինտէ չալքանըպ կէզէյօր-
սան՝ կէօզլէրինի չէվիր պու հիւսիւս երտըզընա՝
սէլամէթ իլիմանը պուլուրսուն: Իկէր շէյթան
էվկալէրի սէնի ալթ իւսթ էտիպ՝ քարանլըքտա
քալըսան՝ չաղըր եարտըմընա Սարիամը՝ չափուք
սապահ երտըզընը կէօրիւրսին: Իկէր քէպայիր
կիւնահլար՝ մաղրուլլուք՝ քըսկանճլըք՝ թամահ վէ
սայրըրըր եիւրէյինիզին քափուսունու վուրուպ
հէօքմ էթմէք իստէրլէրսէ՝ չափուք քօշուն Սա-
րիամա, օ թաքիքէ էմին օլուրսունուզ: Իկէր
կիւնահլարըն չօրուղունտան վէ աղըրլըղընտան
պաթարըլ տէյի քօրքունուզ վարըսա, եաթսթ
խղճմտանք ըրահաթսրըղընտան ումուտ քէսիք-
լէք կէլիրսէ՝ տիւչիւն պու մերհամէթլի վալիտէնին
այաքլարընա, եիւրիւնիզտէն քօրթուրսուզ-
նուզ, վէ ըրահաթլաք պուլուրսունուզ. թէհլէ:

54 Պատ 22. Ո՞ր խոյս ներձէ իւրեպէմից հարիւր
 քէլերինիդտէ, սըքընթըլարընըլտա՝ շիւպհէլէրթ
 նիդտէ եպըլաշըն օնա. թաթըլը իսմինի լիսանընըլ-
 տան պըրաքմայըն՝ մուհապպէթինի եհլըլէյինիդտէ
 սաքըլայըն : Իշկէր իստէրսէնիլ սիզէ բարեխօս օլ-
 սուն, վարքընըլը թէմիզէյին. էկէր ումուտունու-
 զու օնա պըրաքըրսանըլ՝ քօրքուլարտան էմին
 օլուրսունուզ՝ ո սիզէ թուլթարսա՝ տիւշմէզօինիզ.
 օ սիզէ եօլ կէօստէրիրսէ՝ սէլամէթտէօինիզ, մու-
 հապպէթինէ լայըք օլուրսանըլ՝ ճէննէթին քա-
 փուսունա վարմըլ օլուրսունուզ : Պունա մէնէնտ
 սէօլէր իլէ սըլար պիզէ աղնատըրլար սթ վալի-
 տէմիզին պէօյիւքլիլինիւ՝ մէրհամէթինի վէ մու-
 հապպէթինի պիզ էտնա էվլաթլարընա : Իշ իմ
 տի հանկը՝ ինսան մէկէր ֆիքիրսիզ օլա՝ պէօյլէ
 վալիտէնին քըյմէթինի պիլմէզ, օնա քուլլուք
 էթմէզէ հսովէս իթմէզ, վէ քէնտինն օնու պէնտ
 էթմէզ, քի կէրէք սաղըղընտա թէհլիքլէրտէն է-
 մին օլսուն, վէ կէրէք էօլիւմ սահէթինտէ շէյ-
 թանըն էվիլալէրինտէն, փորձուլիւնյարընտան խէ-
 լաս օլուպ՝ թահքիք ումուտուլա, վէ ֆէրահըլ ի-
 լէ արքայուլթինուն փապընա լայըք օլսուն :

○—————○

ՊԵՊ ԵՒԿԻՐՍԻ ԻԻՉԻՒՆՃԻԻ :

Պիլ ներձէ «Ք խոյս Լճաճինին էլլապը
 օլաճապըլ :

2 իւնքի կէօրտիւք սթ Լճաճինին պիզէ մէր-
 համէթի, վէ մուհապպէթի օլտուղունու՝
 շէօյլէքի հէր տէրտիմիզէ տէրման օլույօր, սանքի
 փրկուլթիւնա եթիշմէմիզ օնուն շէֆայէթճիլիլի
 իլէ

Պատ 23. Եւ իճէ սք իսյասն եւ վապրելլ : 55
 իլէ օլաճաք . լաղըմ տըր քի պու պապտէ էօյրէ .
 նէլիմ պիզ տէ նիճէ օնա էվլատ օլաճաղըզ , վէ նէ
 եօլ թու թմալըյըզ , քի սաղալըմըդտա էվատ
 նաղարը իլէ պիզէ պաքսըն , վէ էօլիւմ սահալթիւ
 միգտէ պիզի թէսէլլա էթսին , աղըրլարըմըք ֆերահ
 լանտորսըն՝ վէ օ թաքիքէլէրտէ եիւրէյիմիզի տիւ
 նեատան այըլսըն : Եւ իմտի՝ իքի թիւրլիւ եօլ
 թու թմալըյըզ , պիրի ներքին , պիրի արտաքին :
 Եւ երքին եօլ տէտիղիմիզ պօնտա քարեր վէրիր :
 Զիւնքի էվատը Եւ , վէ քէնտինին եիւրէյի պիզիւմ
 կիւնահլարըմըդտան եօրէլէնտի , ֆտըզ տըր քի
 պիզտէ մահացու կիւնահտան իքրահ իտէլիմ՝ քա
 չալըմ՝ վէ կիւնահ թէհլիքէօինէ քէնտիմիզի քօ
 մայալըմ : Եւ իրա նիճէ օլապիլիր , քի պիր ինսան
 եա վահացու կիւնահտա պուլունուրսա , եա մէյիլ
 լի օլուրսա՝ պէօյլէ թէմիզ վալիտէսին կէօղէրիոն
 շիրին կէօրիւնսին : Պիր էվատըն մուհապպէթի
 վարըսա եիւրէյիմտէ վալիտէսինէ՝ տիւ շիւնիւր՝ քայ
 ընթէ ետէր՝ հավէսլէնիր վալիտէսինէ հօշ կէօրիւ
 նէճէք ամէլէր էթմէղէ , հէր տայըմ էմրինէ կէօ
 ընթէ եաշամաղա : Եւ մահ պիզ նասըլ էթմէլիլ , քի
 սք Բճաճինէ քէնտիմիզի պէյէնտիրէլիմ : Իշտէ
 եօլու պու տուր : Կերէք բուհանի , կերէք թէ
 նանի՝ սայրը ինտալարտան զիյտտէ պիզտէ պիւ
 էյլիք կէօրիւրսէք , վէ պու սէպէպտէն մաղրու
 լուք՝ քիպիրլիք տալկալարը եիւրէյիմիզի քալտըրը
 տա չափուք կէօղիւմիւզիւն էօնիւնէ կէթիրէլիմ սք
 Բճաճինին խոնարհլըղընը , վէ տիւշիւնէլիմ քի
 պու առաքինութիւնու իլէ Եսու կէօյլէրտէն եիւ
 րէյիմէ էնտիրտի , վէ վալիտէսի օլմաղա լայըք օլ
 տու . վէ պու խոնարհլըղի իլէ՝ ճան իլէ վէ թէն
 իլէ կէօյէ եիւճէլտի : Պունա քէզալիք էօրքէ մա

56 Պատմ. 23. Եւ ինչպէս զի Կոյսանն եւ զապարաւ
բազմոցն ալեքի թու թուշուպ եւ իւրէյիմիգտե՝ քիւ-
ֆիւրէ՝ պէ թուու վայա՝ ին թիշարա թէ փրէնտիրիւ-
սէ պիգի, ար Կոյսուն համընրու թիւնլարընը՝ փիւ-
րիմիգէ կէ թիւրէլիմ, ինսանլարտառն նէ պէ թ ամէլ-
լէր կէ տրտիւ, պիր քիւճճիւք է վտէ օթուրուպ՝ չօք
սէնէ ինսանլար քէ տրտիւ վէ է վատընը թանըմա-
տըլար, չարչարանը կիւնլէթինտէ օլ քըտար ածը-
լարը մէր թլիք իլէ չէքտի: Իմտի պիղ տէ օնուն
հաթըր իչին, օնա պէյնգեր օլմաք իչին պիր ազ
խոնար հու թի, պիր ազ համթերու թի է թմէլլ տէյ-
իլմիլիլ: Էոգևոր շէյլէքտէ սօվուքըլք տույտու-
ղու մուգտա՝ Էլլահ մուհապպէ թի, քարտաշ մու-
հապպէ թի կէ տրմէգսէք պիլգտէ՝ պու վալիտէնին
քէսկին մուհապպէ թինի, ինսանլարա է թտիլի
էլլիթլէրի ֆիքիթէ կէ թիւրէլիմ, թէգվարի եւ իւրէյի-
միգտէ մուհապպէ թ աթէչի փէյտահ օլուր, նէ-
թիճէ պու վալիտէնին է վատը օլմաք իստէրսէք,
վէ է վատըլան վալիտէնին արասընտա ույկունլուք
պէնգէրլիք օլմալըլըսա՝ պիգիմտէ եւ իւրէյիմիգտէ
հալէս պուլունմալը պու վալիտէնին առաքինու-
թիւնլարընը քուլլանմաղա: Իշտէ ներքին եօլ
պու տուր: Կէլէլիմ արտաքին եօլա, օ քի ներքին
եօլտա պիլի պէսլէմէ իչին լազըմ տըր: Այն
Էճաճիին պիր եօրթուսու կէլտիլինտէ, օ կիւն
եւ իւրէյիմիգտէ սէվինճ տույարաք սէ պատարազը
տահա սըճաքըլլ իլէ կէ տրմէք, օնուն իքրամընա
մաքսուս պիր տուվա է թմէք, պիր ֆուքարէլի
սէվինտիրմէք, պիր հաստալը՝ պիր տէրտլէլի թէ-
սէլլա է թմէք, օ կիւն պիր հոյումուգտան վազ
կէլմէյէ նիլէթ քոմաք, հէր կիւն պիր ջիրմեռանդ
տուվա սէօյլէմէք, վէ սէպէպսիղ պրոպմամաք,
եւա պիր հոգևոր քիթապ օքուլմաք, եւա սէօպէթ
իթ-

Պատմ. 23. 'Երբեք սք Կոյստան Էվտալայրա : 57
 Եթմէք՝ շէջլէքի ֆիքրիմիզտէ՝ երւրէյիմիզտէ՝ տիլիւ
 միզտէ՝ ամէլիմիզտէ պու վալիտէնին Էվտալ օլտու
 դումուզ Էշանէլէրի կէօրիւնսիւն : Իշտէ պու
 տուր արտաքին եօլ . Էկէր պու իքի եօլու թու
 թարսաք՝ պիզ տէ Էվտալ օլտուրուզ սք Լճաճինէ .
 վէ ճէննէթտէ տէ կիւղէլիզինի կէօրմէղէ լայլք
 օլտուրուզ :

ՊԵՊԵՒԿԻՐՄԻՏԻՍԷՕՐՏԻՒՆԱՒԻՒՆ

Սք Լճաճինին սքլարա , վէ Կանահէրէքի
 Էթրիշէ Էյլէլէր :

Քիմ քի իստէրսէ սք Լճաճինին քէլէմլէ
 ընի պիլմէք , զքուսուն հրաշագործ քիթա
 պընը՝ օնտա մէվճիւթ պուլունուր : Պիզ ֆաքաթ
 քուսուր պրոպմամաք իշին քիթապըմլը՝ պիլ
 քաշ թանէ քրսաճա պատմութի իշարէթ իտէ
 իիզ պու պապտէ : Եամտար Վրիգոր սքանչեւա
 գործ՝ Նիոկեսարիա եպիսկոպոսու՝ սք Երբորգութի
 խորհուրդունու հիշ պիլ թիւրլիւ ֆիքրիէ կէթի
 ըմէտիյինտէ եալլարտը սք Լճաճինէ՝ քի եարտըմ
 էթսին քէնտինէ սք կոյս՝ Յովհաննէս աւետարանիչ
 իլէ կէօրիւնիւ պ՝ Վրիգորա տէտի . իշքի Յովհաննէս
 սանա սասա լայլն Էթրիւ , օնտան Էյրէն , Դէ յի
 սանա ֆարզ արբ պլլէն : Սք Կիւրեղ հայրապետ
 չար՝ Նեստոր իլէ ճէնկ էտիպ՝ եկեղեցիին պէջիւք
 ձծարան վարդապետի օլմուշ իքէն՝ պիլ կարծիք
 կիւնահը իշին սք Յովհան ոսկերերան իլէ պօզու
 շուպ՝ իթտահայէ տիւշտիւ : Սք կոյս՝ Կիւրեղ հայրա
 պետին Էջիւմիւ սահաթինտէ ֆիքրիւնի աչտը վէ
 էք :

58 Պատ 24 . Սէ Կայսած Էլփիլէ Էյէլէր :
 Էքսիբլէյնի թանրյըպ՝ Ոսկերերանտան թողութի
 տիլէյերէք ճանընը թէպիմ էթտի : Ան Հոյհան
 նէս դամասկացինին պիլէյնի քէստիլէրսէ չար
 հերետիկոսլար՝ սը կոյս քէնտի էլի իլէ պիթիլ-
 տիրտի էլինի քօլունա՝ վէ պիր քըրմըզը պիլէզըք
 նշանը պրոպտը եարանըն իւզէրինէ չա էօլինա
 ճէյէտէք : Ա՛նծն սը Գրիգոր պապ Լոմա շէհրի-
 նի եռումըճաքտան քուրթարմաք իչին սը Լ՛ծա-
 ծինին պատկերքինի թափօր իլէ կէզտիրտի . պի-
 թիւն ճէօմահաթ կէօրտիւ , քի Սիբայէ հրեշտակ
 քալէնին իւզէրինտէ էլինտէքի շիշի քընընաւ քօ-
 տու՝ վէ հաստալըք աքապինճէ քէսիլտի : Ան Ի-
 տելթօնոս եպիսկոպոս Լ՛ծածինին տիւշմէնլէրի իլէ
 մէրտճէ ճէնկ էթտի իսէ՝ սը կոյս պիր կիւզէլ
 շուրջաւ փէշկէշ էթտի . վէ սը հայրապետ քէն-
 տինի պիւթիւն տիւնեանըն փատիշահլարընտան
 զիատէ զէնկին սայարտը : Ա՛նծն Լյպերտ օբու-
 մայա նէ քըտար հապէպի իտի՝ օլքըտարալըմը եօ-
 դուտու . սը կոյսա եալվարտը , վէ օլ տէրէճէտէ
 անծաքան օլտու , քի սը խոփմնոս ագոնինացիլէ ուս-
 տա օլտու : Ան Գրիգոր նարեկացի ճիւմլէնին պիլ-
 տիլի օ կիւզէլ քիթապընը սը Լ՛ծածինէ եալվա-
 րարաք օնտան էօյրէնէրէք Վեազտը : Պունճուլայըն
 հատսըզ քէրէմլէր օլտու սըլարա : Լա կիւնահ-
 քեարլէրէ : Ա՛նշուր Սարիամ եգիպտացի՝ չօք
 սէնէ կիւնահքեար եաշայրպ՝ Լորուսաղէմէ կիթտի
 իսէ , Լ՛ծածինին պիր պատկերքի էօյիւնտէ տուվա
 էտիպ՝ օլ քըտար աճը տույտու հիւրէյինտէ՝ քի ա-
 նապատլարա կիտիպ՝ օլ քըտար սէնէ ապաշխա-
 րանք չէքտի , վէ սը օլտու : Տիւնեայա շան վեր-
 միշ տիր պու քարընըն քուրթուլմասը զապիտ է-
 լինտէն : Պու քարը՝ քօճասընը պօղապամըշ ըտը ,
 հա-

60 Պատմ 25. ՍԷԼԹՈՒՆԻՆ ԳՈՂԱՍՏԱՆԿԱՅԸ
 Ճաշեր սունմաք իշին: Իլք էվվել կեօզէ կեօրիւ
 նիւր եւս ալէսէվի քարոզար, եւս պիր եօրթու
 սունտա սեօյէտիրէրի ներքողեան գովեստէր:
 Սայր միլէթէրին սրլարընը պիր թարաֆաքօյուպ
 Տէփիսինին շէնիսինի տույմաք իշին եէթիշիր օքու
 մաք սը Վփիգար նարեկացինին օլ կիւզէլ ճառը
 նը, քի պաշար, Վոմար խմբէյ Կոստան:
 Իքինճի՝ երգէր՝ շարականլար՝ քի քիւիսեաէ օքու
 նուրլար Լճածինին եօրթուլարընտա, եանի՝ էրգ
 Եւէպէայ, ծննդէան, վերադարձան, եւայն: Պան
 լարտա նէ երևճէ փիքիրէր վար, նէ կիւզէլլիք վար
 ալիմ՝ օլան անճաք աղնայապիրի: Իւչիւնճիւ
 տուա՝ րիճա թարիսինտէ քարոշլար վէ աշօթքլար
 պունլար եկեղեցիէրտէ՝ էվլէրտէ իպատեթ իլէ
 սեօյլէնիրէր: Պիգիմ եկեղեցիէրիմիլտէ օքունան
 տուալէրին էն կիւզէլի օ տուր, Սայր սէ պան
 շէլէ լոսայն: Լնիանին, առաջի սո Լճածին
 սայր միլէթէրտէն, Ողջոյն շէլ Սարիմ:
 Իլնանայ Լճածին: Ողլէ լէր լաֆսահ: Զէլէ
 պալ Տն: Ողլէ լէր ապաշ ծովային: Տէօր
 տիւնճիւ՝ տաղլար՝ կերէք հայճա, վէ կերէք թիւրք
 ճէ, պունլարըն չօլու պասմա օլմուշ տուր, չօլու
 էլ եազըսը տըր: Պու քիթապըն սօնունտա պիր
 թանեթինի քօրուզ, օնտան ճիւղէսի պէլի օլուր,
 նէ իշտահ իլէ պու թարզ տաղլարը եափմշլար
 սը Լճածինէ ջերմեռանդ օլան ճանլար: Վէ Ֆարզ
 տըր քի քէնտի շէհերիմիզին վանքընըն իբրամնա
 օքունան տաղը քօյալըմ պուրաճըքտա: Պու
 տաղը նամտար Լնքսերճեան Յարուի սարկաւապ
 Սարապետ կաթուղիկոսուն Լնկիւրիւ առաջնորդ
 լուղունտա սէօյլէմիշտիր. վէ պու տուր:

ԼՆԿԻՐԻԼ ՍԱՊԸՆՏԱ՝ ՈՒՐԸ ՔԻԼԻՍԷ.
 ԿԵՐՄԻՐ ԹԵՐԾՈՒՄԷՏԷ՝ ԿԱԼ ՍԷՐԻԷՄ ԱՆԷ.
 ԵԷՏԻ ԿՈՒՐՃ ՄՈՒՏԷՎԱԿԷՐ՝ ՄԵՍԵՆԱՆԻ ԽԷ,
 ՉՕԼ ՕՎԱ ԵԻԼՂԻՆՆՈՒՏԷ՝ ՔԱԼ ՍԷՐԵՄ ԱՆԷ:
 ԹԱՐԱՊ ԼՆԱՍՈՒՄԷ՝ ԿՕՔ ՄՈՒՐ ՄԻՍԱԼԸ.
 ՔԱՏԻՄԻ ԹԷՄԷԼԻՆ՝ ԿԷՎՈՒՍ ԽՐՍԱԼԸ.
 ԵԷՏԻ ՐԼՔՐՄՈՒ ՇԱՅ՝ ՕԼՄՈՇ ՎԻՍԱԼԸ,
 ՆՈՒՐ ԽԱՄԻՆ ԼԷՎԵՐՈՒՏԷ՝ ԼԱԼ ՍԷՐԵՄ ԱՆԷ:
 ԼՈՏԿԱՆՆԱՐ ԻՇԽՆՈՒՏԷ՝ ՏԷՎ ԽՆԾԻԼ ՔՐՐՈՒՄ.
 ՐՈՒՂԻ ՇԷՎ ՕՔՈՒՐԼԱՐ՝ ՂԷՎՈՒՐԼԷ ԹԷՎՐԱՄ՝
 ՎԱՅԻՆԷ ԵԻԼՂ ՍԻՐԷՆ՝ ՔԱԼՄԱՂ ԿԻ ՄՈՒՐԱՄ՝
 ԼՆԿԻՐԻԼ ՍԷՎԷԹԻ՝ ԿԱԼ ՍԷՐԵՄ ԱՆԷ:
 ՈՒՐԸ ՎԱՂԱՐ ԿԻՆՈՒՏԷ՝ ԵՕՐԸՆ ՄՈՆԱՆՐԸ.
 ՄԷՆԷՆՈՒ ԿԻԼԻՍՏԱՄ՝ ՇԷՎՐԷՆ ՄՈՒՆՐԸ.
 ՍԵՐՈՒՆԻ ՍԷՄԻՐՈՒՏԷ՝ ՃԱՆՆԱՐ ՕՅԱՆՐԸ,
 ԱԼՏՐՔՄՈՒ ԷԼՄԱՍՐ՝ ԼԱԼ ՍԷՐԵՄ ԱՆԷ:

• • • • •

ՊԻՆ ԵԻԼՂ ԱԼԹՄՐՇ ԻՆՇՈՒՏԷ՝ ԷԹՄԻ ԿՈՒ ՄԷԹՏԻ.
 ՔՐԵՄԱՄԷՆԱՄ ՇԷՄՆԱՄ՝ ԳՈՒՐԸՆ ԿԻՐ ԵԷՔՄԻ.
 ԼՈՒԹԱՄԱՆ ԿԷԼՄԻ ԿԻՆԷ ԼՈՒԹԱՆ ՍՐՂ ԷԹՄԻ,
 ՍԱՆԱ ԹԷՎԻՄ ՕԼՄՈՒՆ՝ ԱԼ ՍԷՐԵՄ ԱՆԷ:

ՊՈՒՆԱ ՔԷՂԱՎԻՔ ՏԵՐԼԻՍԱՆՈՒՏԷ ՏԱԹՍԻՂ ՄԱՊԼԷՐ
 ԵԱՎԻՐՄԸՆ ՄՐԸ. ԿԻՐ ՎԱՔԻԹ ՔՐԻՍՏՈՆԷԼԵՐԻՆ ԱՄ
 ՍԷԹԻ ԽՈՒ ՄԷՃԻՍԵԼԵՐՈՒՏԷ ԹԱԹԸ ԵՂԱՆՍԱԿԼԵՐ ԻԼԷ
 ՕՔՈՒՄԱՂԱ, ՎԷ ՏԱԹՈՒՏ ՇԻՄՄԻՔԻ ՎԱՔԻՄԻՄԻՂՈՒՏԷ
 ՕՔՈՒՆՈՒՐ. ԼԱՔԻՆ. ԿԻՆ ԿԷ ԿԻՆ ԵԷՆԻ ՇՐՔՄԱ ԹԻՐ-
 ՔԻԼԵՐ ՄԷՅՄԱՆ ԱԼՏՐՂԸՆՄԱՆ, ՇԷԼԹԱՆ ՕՆՆԱՐԸ
 ՄԱՏԱ ՏՕՇ ԿԷՍՍՏԵՐԻՎ՝ ԿԱԹԱԼ ԻԹՄԷՂԷ ՇԱՎԱ-
 ԼԱՅՐԸ ԼՃԹԻՆԷ ՕԼՄՆ ԽՐՐԱՄՐ, ՎԷ ԻԿԱՍՏԷԹԻ: ԼՅՍ
 ԽՄՈՒ ԿԻՂ ՔԱՅՐԷԹ ԷՍԷՎԻՄ ՎԱԼԽԱՏԷՄԻՂԻՆ ԽԱՄԻՆԷ
 ԵԱՄ

62 Պատ 52. ՍԷ Լ. Զաքարիայի Գովաստանը
 Եւրոպայի քաղաքները գովաստանը Եւրոպայի
 շարահանը վէ տուաւ ինչ տիւրիւրէն Եւրոպայի
 էթմէմէնէ, վէ տաղարընտա կէրէք ուրախութի
 կիւնէրիմիւրէն, կէրէք տրտմութի կիւնէրիմիւրէն
 քուլանմաղա. վէ պէջլէ վախիտէմիգի սէվմիշ, վէ
 Եւրոպայի էթմէմէն էթմիշ Եւրոպայի :

Ս Ե Ր Թ :

